49՝ ՏԱՐԻ ԳԻՒ 1567 Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ՕԳՈՍՏՈՍ 1 — 14 ՕԳՈՍՏՈՍ 1906 23 ՃԷՄԱԶԻՒԼ ԱԽԻՐ 1324 — 1 ԱՂԲՍԹՈՍ 1322

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte.
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պալատ Ալի Ճառատէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ եւս չեն արուիր

Մանկասիրի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزه‌در
صاحب امتیازی: ارمانس فریر
اداره‌خانه‌سی: باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՆԽԻԿ	Ցարեկան	Վեցամեայ
Պոլսոյ համար	80 ղրշ.	50 ղրշ.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	18 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

Նոր աշխատակցութիւն մը կը հրամցնենք մեզի այսօր։

Ա՛ռ՝ Նոր. Օր. Նեվրի՛կ։

Ակէ աւելի զինքը ներկայացնելու համար ընթերցող հասարակութեան, բաւական է յիշել թէ անիկա քոյրն է մեր տաղանդաւոր դերասանուհիին՝ Տիկին Փնարի։

ԿՆՈՋԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Ո՞ՒՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿԵՆՔ ՄԵՐ ԱՂՋԻԿՆԵՐԸ

Դպրոցական հունձքի շրջանը անցաւ գրեթէ և մենք հեռուէն թէ մօտէն տեսանք կամ կարդացինք իրարու շղթայուած կրթական հանդէսներու նուազ կամ աւելի փայլուն նկարագրութիւնները, ուր բնականաբար ճառեր, զաւեշտներ, տեղեկագիրներ զիրար լրացուցին և ցոյց տուին իւրաքանչիւր վարժարանի միամնայ կրթական արդիւնքը, եթէ երբեք կարելի է ադկէ հետեւցնել և ամփոփ գաղափար մը կազմել ո և է վարժարանի կատարած դերին վրայ՝ ըլլայ ուսումնապէս ըլլայ բարոյապէս։ Ընդհանրապէս լաւ կ'անցնին մասնաւոր ձիգերով սարքուած այդօրինակ պերճաշուք հանդէսները. գովեստներ, հիացումներ կը շռայլուին մեծ հաճոյք պատճառելով յաւակնոտներու. բայց մեր կրթական գործով մօտէն հետաքրքրուող և լուրջ խորհրդածող մը չպիտի չմնայ դատելով իրերը իրենց դրսեւորեալներէն, քանի այդ չքեղութիւններուն և պոռոտ ցուցադրութիւններուն անմիջապէս ետին կայ տխուր իրականութիւնը իր ցուրտ մերկութեան մէջ։ Թէ ի՞նչ է այդ իրականութիւնը. դժուար չէ հասկնալ, և ահա՛սիկ։ Մեր նախակրթարանները ամէն տարի երկսեռ շրջանաւարտներու լէգէոն մը կ'ընծայեն ազգին, ուսման այլազան ճիւղերով ծանրաբեռնուած գլուխներով, որոնք հաճոյքի, խիղճի, ոգեւորութեան էն թրթռուն վայրկեաններու տակ կ'ընդունին իրենց շնորհուած փառքի թուղթերը, մեծ ուրախութիւն պատճառելով նաեւ պատկանած վարժարաններուն որոնք՝ ա՛լ ամէն բան ըրած ըլլալու, ամէն պարտականութիւն լիովին և ուղղամտօրէն կատարած ըլլալու գոհունակութեամբ կը տոնքան. բայց մտածող մը կայ թէ իրականութեան կամ գործնականին մէջ ի՞նչ կ'արժէն այդ շրջանաւարտները և ի՞նչ պիտի արժեն ապագային երբ իրենց այդ ութիւններով ծանրացած գլուխները հետզհետէ թեթեւնան և տակաւ իմացական ամէն կայծ մարի, ոչնչանայ, մոխիրներու կոյտ մը ձգելով իր ետեւն։

Մանչերու համար չէ խօսքս որոնք ունին իրենց կեդրոնականը, Պէրպէրեանը և օտար կամ պետական նմանօրինակ հաստատութիւններ, որոնք կը-նան լրացնել ամէն պակաս. իմ խօսքս աղջիկներու համար է միայն. դաշնակով, պարով, վերացականով սնած սա մեր աղջիկներուն, որոնք ինքնօգնութեամբ գէթ կատարեալ զարգացումի մը հասցնել չենն գիտեր քիչ թէ շատ ուսածնին, որ կարձես գրքերու էջերուն մէջ պահուելու համար սորված ըլլային միայն. ապահովապար ասունք կը նմանին մշակուած բայց չցանուած դաշտերու, որոնք ամէն քրտինք ապարդիւն կը թողուն ոչինչ չարտադրելով. աւելին կայ. առանցմէ մէկ քանիներ ալ եթէ ո՛չ անմիջապէս, գոնէ քիչ ետնէն իրենց այդ խակ վիճակով դպրոցներու սեմերէն ներս ալ կ'ընդունուին. և ինչ ընելու համար կը կարծէք. մտքերու հետ խաղալու համար, իբր թէ իրենց տուները մէյմէկ վարժապետանոց ըլլային ուրկէ իրենց կոչումին կատարելապէս պատրաստուած դուրս գային. ատանկներու կատարած գործին, կամ բռնած դիրքին վրայ ծանրանալ աւելորդ է ա՛լ, նմոյշները չեն պակիր։

Այս պարագան ալ ամէնէն ցաւալին չէ՞ և ճիշդ այս կէտէն չէ՞ որ կ'սկսի մեր տոհմային դաստիարակութեան յոռի ու թոյլ կողմը. ա՛լ հանդուրժենք որ նախակրթարաններու տուած շրջանաւարտներով չենք կրնար տիպար դաստիարակուհիներ ունենալ, ո՛չ ուսուցչուհիներ և երբէ՛ մայրեր, որով շատ սերունդներ դեռ այսպէս անգոյն ու անկերպարան վարժարաններու սեմէն պիտի մտնեն ու ա՛լ աւելի թեթեւաբարոյ, ա՛լ աւելի մնապարծ ու յաւակնոտ դուրս պիտի գան։ Իրերու այս ընդհանուր կացութեան մէջ, որ երբէք չպիտի բարեփոխուի, մեր նախակրթարաններէն աւելին սպասել բացարձակ անկարելիութիւն մըն է. շատ շատ ի՞նչ է անոնց կատարած դերը առ այժմ. մտքեր նախապատրաստել, իմացական կարողութիւններ քիչ շատ զարգացնել և քիչ մըն ալ գեղարուեստի ճաշակը կրթել. հետեւաբար դժուար չէ հասկնալ թէ մեր շրջանաւարտները մտաւորական շատ սաղմնային վիճակի մը մէջ են դեռ երբ իբր ուսումնարան կը թողուն վարժարանը և տակէ վերջն է որ պիտի սկսին բուն զարգացումը, իմացական կարողութիւններու կատարեալ մշակումը, և տակէ վերջն է մանաւանդ որ գիտակցօրէն պիտի հետեւի ուսանող մը ուսման ընթացքին՝ հիմովին ըմբռնելու և իւրացնելու համար որոնը. ա՛հա հոս է դպրոցին կատարած բուն դերը և տակէ անդին է որ դպրոցը պիտի պատրաստէ իրենց կոչումին արժանի աղջիկներ, դաստիարակուհիներ, մայրեր վերջապէս։ Ասունք ըմբռնողը ո՞վ է սակայն և մենք ի՞նչ միջոց խորհած ունինք դեռ աղջիկներիս ուսման բարձր աստիճանի մը հասցնելու՝ նախակրթութեան շրջանը աւարտելէ վերջ. այս դեռ նոր բողբոջիլ սկսած մտքերը ծաղկեցնելու, պտղաբերելու տրամադրելի հողեր ունի՞նք. ո՛չ անչուշտ. տուներն անկիւնն է միայն մեր ուսումնաւարտներուն յարմարագոյն դատուած տեղը, ուր հոգ չէ՛ թէ մտքով խամրին, բթանան, տարիներու աշխատութիւնը, անքուն անցուցած գիշերներու աքնութիւնները ոչնչանան և օր մըն ալ կարդացածնին դժուարաւ հասկնան, երկսող մը հագիւ հազ անսխալ գրել կարենան, հոս է ահա՛ տխուր վերջակէտը մեր աղջկանց նախակրթարանի մէջ զոհած տարիներուն. ահա՛ սորվեցուցածնուս արդիւնքը և ահա՛ մեր իգական սեռի առաջդիմութեան աստիճանաչափը. չգիացուելիր մինչեւ երբ այս տարատամ քայլերով պիտի առաջանանք կրթական ուղիէն և ո՞վ ի՞նչ գործնական միջոց պիտի մտածէ իգական սեռին ալ դաստիարակութեան ու մտաւոր զարգացման գործը բաղձացուած բարձրութեան ու կատարելութեան հասցնելու։ Պէտք է, անհրաժեշտ է, կենսական է ասիկա մեզ համար, և ցարդ նախակրթարաններով միմիայն գոհանալիս կը նշանակէ թէ յետադիմութեան ցանցերուն մէջ դալարուած, պրկուած ենք դեռ, մինչ մեր շուրջը ամէնքը մեծացրալ կը յառաջդիմեն։

Ի՞նչ ընել ուրեմն. մինչեւ երբ թողուլ որ օտար ձեռքերու յանձնուին մեր աղջիկներուն մեծագոյն մասը, ուր սրտով, զգացումով բոլորովին այլափոխուին անոնք ու ա՛լ սկսին չհանիլ ու արհամարհել ինչ որ իրենցն է. այս օտարինովը սնած աղջիկներէն ի՞նչ օգուտ սպասենք ալ. բարոյական մեծ կորուստներ չե՞ն ասոնք մեզ համար։ Ի՞նչու մենք ալ չունենանք մեզ յատուկ բարձրագոյն վարժարան մը. մեր դրոշմը կրող տիպար հաստատութիւն մը, հեռու նախակրթարաններէն ժիրոներէն, կեդրոն տեղ մը հաստատուած, ուր մեր աղջիկները մտաւոր ամէն սնունդ կարենան լիուլի ըմբշխնել, ո՛չ միայն մեր աղջիկները, այլ վարժուհի անունը ունեցողներէն շատեր թերեւս յաճախելու պէտք ունենան այդ կարեւոր յարկը տարբեր նկարագիր առնելու, տարբեր կերպով զարգանալու, նրբանալու համար։

Այս կարեւոր պակասը շատ զգալի է և անպատեւաբեր՝ ոչ միայն մեր իգական սեռին այլ ամբողջ համայնքին համար։ Կ'արժէ ունենալ այդ կերպ հաստատութիւն մը և կ'արժէ որ լրջի ուշադրութեան առարկայ դառնայ և գործնական միջոցներ խորհուին այս մասին։ Մեր Ուսումնասէր Ս. Պատրիարք Հօր օրով ալ եթէ չլրանայ այս կարեւոր պակասը, ա՛լ ամէն հաւանականութիւն կ'ուշնանայ, և սակայն բողբոջի ձայն մը պիտի ըլլայ աս որ տարիներու հեռաւորութենէն միշտ պիտի արձագանգէ ուսումնասէր ու բանիմաց աղջիկներու կողմէ։ Մեր բարեսէր տիկիններէն շատեր, որոնք մեծագումար նուիրատուութիւններ կ'ընեն սա կամ նա հաստատութիւններուն, կրնան մասամբ սատարել այս գործին. օրինակը յոյն տիկիններէն թող գայ մեզի, որոնք հազարներ կուտան շարունակ։ Աղջիկները լաւ դաստիարակելու ենք. ասով միայն կը բարձրանան մարդիկ. նախ մայրեր ունենալ՝ յետոյ սերունդներ. հակառակ պարագային ո՛չ մայրերը բան մը կ'արժեն, ո՛չ սերունդները. և ասիկա ալ ճշմարտութիւն մըն է։

ՆԵՎՐԻԿ

Գաղթգիւղ

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶԻ ՍԻՐՈՒՆ ՀԱՆԴԷՍ ՄԸ

Բուսմէլի Հիսարի Մանկապարտէզի հանդէսը տեղի ունեցաւ կիրակի ժամը 8½-ին։ Հանդիսավայրը խիստ պատշաճ կերպով յարդարուած էր։

Հանդէսը բացուեցաւ Համիտիէ քայլերգով զոր ներկաները ոտքի վրայ ունկնդրեցին։ Կը նախագահէր Տ. Զաւէն Ծ. Վ. Տէր Եղիսեան իր քովը ունենալով Տ. Եղիշէ Ծ. Վ. Զիլինկիրեան և տեղւոյն Տ. Մկրտիչ քահանան։ Ներկաներուն մէջ կը նշմարուէին Տէր և Տիկին Բրոֆ. Յակոբոս Ճէֆիլեան, Տէր և Տիկին Տայլէրեան, գերման հիւպատոսարանի նախորդ թարգման Լազարեան էֆէնտի և տիկինը, Բոսպորի Քուլէճի նախորդ տնօրէնին և իր կնոջը կողմէ եկած էր Օր. Քրէյն, դաստուներէն Դասպար էֆ. Թիւսիւզեան, և Օր. Թիւսիւզեան, Տիկին Մէհրան Ճէֆիզեան, Տէր և Տիկին Ս. Պողոսեան և զաւակունք, Պողոս էֆ. Դարամաթոսեան, Մինաս էֆ. Մարտիրոսեան, եւն.։

Տեղեկագրին ընթերցումէն վերջ Մանկապարտէզի փոքրիկները Օսմ. դրոշակիկներ ուսերին առած իրենց ուսուցչուհիին՝ Օր. Նունիկ Աճէմեանի հսկողութեան տակ բեմ առաջնորդուեցան։ Հոն երգեցին, պարեցին աչխոյժ շարժումներով մարդանքներ ըրին թոթով արտասանութիւններու և ծիծաղաշարժ տրամախօսութիւններու ընդմիջումով։ Ամէնէն աւելի ծափահարուեցաւ փոքրիկն Արմինէ Զամուրեան, որ մանաւանդ Յակոբիկ Զըպուքճեանի հետ ներկայացուցած «Հայր մեր»ին և Օր. Աստղիկ Շիշմանեանի հետ կատարած «վկայագիր»ը տրամախօսութեան մէջ միշտ քրքիչներ խլեց հանդիսատեսներէն։

Հանդէսին փայլին և յաջողութեան մէջ մեծ դեր մը ունեցաւ ծանօթ ջութակահար Պ. Կոլտընպէրկ որ իր աշակերտներէն մէկ քանիներու բարեհաճ աջակցութիւնովը հանդէսին ընթացքին մէջ Համիտիյէ քայլերգէն զատ չորս տարբեր սիրուն կտորներ նուագեց խիստ յաջողութեամբ։ Նուագներուն կ'ընկերանային Տիկին Սանդուխտ Շիշմանեան և Օր. Աէմեան փոխն ի փոխ։ Օր. Աստղիկ Շիշմանեան հագիւ 10 տարեկան ճարպիկ աղջնակ մը՝ ջութակի վրայ սօլօ մը նուագեց, ասկէ զատ մարմնամարզի խիստ յաջող առաջնորդ մը եղաւ։

Անհասիկ Պ. Կոլտէնպէրկի աշակերտներուն անունները իրենց մականուններուն այբուբէնական կարգովը. — Պր. Լեւոն Եավրուեան, Կոլտընպէրկի (կրտսեր), Կոլտընշթայն եղբայրներ, Շօբլից, Լեւոն Պողոսեան, Հրանդ Սաֆրաճեան և Մկրտիչ Տէր Աբրահամեան։ Տիար Յակոբ Երէցեան ալ Փլիւթով կը մասնակցէր նուագներուն։

Հանդէսին երկու երրորդ մասը կատարած էր երբ բեմ հրաւիրուեցաւ Բրոֆ. Յակոբոս էֆ. Ճէֆիզեան որ իրեն յատուկ պատկերալից ոճովը մեզի դիտել տուաւ թէ մենք մեծ կարեւորութիւն տալու ենք մեր փոքրիկներուն, անոնց մէջ ի՞նչ անսահման կարողութիւններ պահուած կան, ըսաւ, զորս մենք հիմակուընէ չենք կրնար նշմարել, և եթէ այս ասոիճանէն չշլանանք անոնց մտքին և հոգիին մնունդը, անոնք վաղը միւս օր մեծ և հմտակար մարդիկ կրնան ըլլալ թէ՛ պետութեան և թէ մեր համայնքին։ Յարդելի Բրոֆէսսորին այս հմտալից խօսքերուն յաջորդեցին մանկապարտէզի խաղեր և տրամախօսութիւններ որոնց յաջողութիւնը Օր. Նունիկ Աճէմեանի իր պաշտօնին մէջ ունեցած կարողութիւնը ապացուցուց։

Հանդէսին վերջաւորութեան բեմ ելաւ նախագահ Զաւէն Ծ. վարդապետ և կրօնքին ու կրթութեան իրարու հետ ունեցած սերտ կապակցութեան վրայ խօսեցաւ։ Յետոյ իր կարգին անդրադառնալով դաստիարակութեան մեծ դերին՝ ըսաւ որ մեր տղոց կրթութիւնը կարեւոր գործ մը պէտք է նկատենք և յորդորեց Թաղ. Խորհուրդի անդամները որպէս զի անոնց կրթութիւնը կարողներու յանձնեն։ Շնորհաւորեց Թաղին երիտասարդութիւնը՝ անոնց նախաձեռնութիւնով թէ՛ ինք և թէ թաղեցիները տիրուն և յաջող հանդէս մը վայելած ըլլալնուն համար։ Վերջացնելով իր խօսքերը Վեհ. Կայսեր թանկագին կենաց համար բարեմաղթութիւններ ըրաւ, որոնց ներկաները «ամէն»ներով ձայնակցեցան։

Այս հանդէսէն գոյացաւ դպրոցին համար 1000 ղր.ի հասոյթ մը, որուն մեծագոյն մասը Տիկ. Պէպէրեանի և Օր. Բիւսկիւլեանի անձնուիրաբար ծախած ծաղիկներէն և նուիրատուութիւններէ։

Եւ ես հիմա այս նկարագրութիւններէս վերջ՝ անդրադառնալով երկու չարաթ առաջուան այս միեւնոյն սիւնակներուն մէջ գրածներուս, ներքին գոհունակութիւն մը կը զգամ դիտելով տուած կէտերէս գոնէ մէկը սրբագրուած տեսնելով։

Կ. Մ. ԼՕՌՄԱՃԵԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ԵՐԿՈՒ ՎԵՀԱՊԵՏՆԵՐՈՒՆ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

«Տէյլի Թէլէկրաֆ»ի Խմբագրականէն

Թէեւ Դիւանագիտական նշանակութիւն մը չունցայուր թագաւորի և կայսեր տեսակցութեան այս չարթոնը, ինչպէս յայտնի է սա իրողութենէն որ Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարը պիտի չընկերանայ իր Վեհապետին, բայց այս տեսակցութեան վրայ ուրախանն բոլոր անոնք որոնք կը փափաքին որ Անգլիա և Գերմանիա իրենց հին պատմական բարեկամութեան դառնան։ Տեսակցութեան համար Ցրիտրիխսհոֆ դղեակէն աւելի ընտիր վայր մը չէր կրնար ըլլալ, որ ներկայ գերման կայսեր այրիացեալ մօրը բնակարանն էր։ Էտուարտ թագաւորին և իր երիցագոյն քրոջ միջեւ գոյութիւն ունեցող սէրը հանրածանօթ է։ Այդ մտացի կինը, Վիքթորիա թագուհիին անդրանիկ զաւակը, երբեք չմոռցաւ որ ինք ամուսնութեամբ և պարտաւորութեամբ գերմանացի է, և տակաւին սակայն կը յիշէր թէ ինք ծնած է իբրեւ Անգլիոյ արքայազուն իշխանուհի։ Իր եղբայրը՝ Անգլիոյ թագաւորը, և իր զաւակը՝ գերման կայսրը իրարու հետ պիտի տեսակցին ա՛յնքան սրտաճմլիկ պարագաներով նուիրագործուած յարկի մը տակ։ Իսմասութեամբ որոշուած է որ այդ սրբագործուած դղեակը ժամադրավայր ըլլայ Եւրոպայի ամէնէն հզօր Վեհապետներէն երկուքին, որոնք ազգակցութեամբ և նախահայրերու խնամութիւններով սերտիւ կապակցած են իրարու։ Ինչպէս ըսինք, դիւանագիտական փոփոխութիւններ պիտի չըլլան։ Ասիկա ո՛չ ծրագրուած է և ոչ կը փափաքուի։ Գերմանիոյ հետ մեր դիւանագիտական յարաբերութիւնները ուղիղ են և մտերմական։ Ո՛չ Պէրլինի և ոչ Լոնտոնի արտաքին գործոց պաշտօնատներուն մէջ չկան երբեք վաւերաթուղթեր՝ որոնք կարենան վտանգաւոր համարուիլ Եւրոպայի խաղաղութեան, եթէ հրատարակուին։ Երկու երկիրներուն դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ կնճռոտութիւններ չկան։ Բայց արուեստակութիւն պիտի ըլլայ պարզապէս, եթէ ըսուի որ երկու ժողովուրդներուն յարաբերութիւնները գոհացուցիչ են ամէն կերպով։ Լորտ Սալզբրի յաճախ կ'ըսէր որ եթէ ազգային պատերազմ ծագի Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջեւ, դիւանագէտնե-

---

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹՈՒՐԹՕՆԸ 86

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՇԽԱՐՀԻ ՇՐՋԱՆԸ

ՀՈՎԱՆՈՑԻ ՄԸ ՍԻՐՈՑՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԻԲ.

Սբը Ճէյմս Կուպի պարտաւոր էր ամէն հրամանի հնազանդելու, հետեւաբար անմիջապէս ոտքի ելլելով սկսաւ բնիկին ետեւէն երթալ. քիչ մը ետքը գետեզերքը հասան, հոն իրենց համար լաստ մը կ'սպասէր, բնիկը հրամայեց Սբը Ճէյմս Կուպիի որ լաստին մէջ նստի, Փիլօթ ալ անոր հետեւեցաւ, միւս քսանի չափ բնիկներն ալ լաստին մէջ նստուելով ոսկան անակնկալնելի արագութեամբ թիավարել։

Օդը մթին էր եւ երկու կողմը նշմարելու համար բնիկներէն մին ջահ մը վառելով լաստին երկու կողմը լոյս կ'ընէր։ Այսպէս կէս ժամու չափ անդադար թիավարելէ յետոյ անտառի մը եզերքը կանգ առին. ջահերը մարեցին և լաստէն դուրս ելլելով սկսան նեղկուկ արահետին մէջէն առաջանալ, սակայն ամէնուն ալ յոգնած ըլլալը արտաքին երեւոյթներէն ակնյայտնի կը նշմարուէր, հետեւաբար ամէնքը մէկանց փռուեցան քնացան։

Սբը Ճէյմս Կուպի, որ գլուխը կը ճաթեցնէր այս տարօրինակ առեղծուածին լուծումը գտնելու, առանց աչքերը գոցելու շարունակ նոր մտածումներու խորը կը թափառէր, բայց միեւնոյն ատեն ներքին անձկութիւնը բնիկներուն չմատնելու համար, արտաքուստ զուարթ երեւոյթ մը առած կը թուէր և շարունակ ծիծաղկոտ դէմքով մը ֆրանսացիին շունը կը գգուէր։ Երբեմն երբեմն ուշադրութեամբ չորս կողմը կը դիտէր հասկնալու համար թէ ո՞ւր կը գըտնուէին։

Այսպէս կէս ժամ շարունակաբար չորս կողմը հետաքրքիր ակնարկներ պտտցնելով ընաւ ո և է աչքառու բան չկրցաւ նշմարել։ Յանկարծ հեռուէն լոյս մը պլպլաց, որ երթալով ջահի մը հանդամանքը առաւ. Սբը Ճէյմս անմիջապէս ոտքի ելլելով սկսաւ ա՛լ աւելի ուշադրութեամբ դիտել, թերեւս քիչ մը անդին ուրիշ բնիկներ ալ կայ, ըսաւ ինքնիրեն, և թերեւս իր ընկերներն ալ անոնց քով եղած ըլլան։ Ասոր վրայ սկսաւ կամաց կամաց դէպի լոյսին կողմը երթալ, սակայն անկարելի եղաւ առաջանալը, որովհետեւ անցնելիք ճամբաներուն վրայ բնիկներ պառկած էին և պէտք էր անպատճառ զանոնք թռնելով անցնիլ։

Երիտասարդը խորհելով որ երբ առնոնք արթննան, ձեռքերը կրկին պիտի կապեն և այլեւս ազատումը անկարելի պիտի ըլլայ, աւելի նախամտածար համարեց ետ դառնալ և պառկիլ։

Շարունակական ճամբորդութենէն և և ներքին արտաքոյ կարգի անձկութենէն, խեղճ երիտասարդը բոլորովին ընկճուած վիճակ մը ունէր, ուստի անզգալաբար գլուխը գետինը դընելով, խորունկ քունի մը մէջ թաղուեցաւ։

Եւ ո՞վ գիտէ այս վիճակը քանի մը ժամ տեւեց, երբ աչքերը բացաւ չորս կողմը տակաւին մութը պատած էր, Փիլօթ ալ մէջտեղ չկար, մէկ երկու անգամ սուլեց, սակայն անօգո՛ւտ...

Երիտասարդը ոտքի ելլելով սկսաւ կամաց կամաց առաջ երթալ, սակայն այս անգամ ալ դէմը աւելի հաստատուն պատուար մը կանգնեցաւ. պամպուքսուած տեսակ մը եղէգներէ շինուած փականքի մը զարնուելով վերջնականապէս հասկցաւ որ, բնիկները ամէն կողմէ արդիւքն էին զինքը այդ շրջանակէն դուրս ելլելէ։ Սակայն արդեօք ի՞նչպէս մինչեւ հոս եկած էր, անտարակոյս բնիկները քնացած միջոցին չալկելով հոս բերած էին զինքը, երիտասարդը կը զարմանար ինքն իր վրայ թէ, ի՞նչպէս չէր արթնցած այս երկար ճամբորդութեան միջոցին։

—Աւա՜ղ... հիմա՛կ գործս լմնցաւ, ըսաւ, հեկեկալով։

Սակայն փականքին միւս կողմէն ձայն մը եկաւ ականջին, անծանօթ մը,

—Ո՞վ կայ հոն կը պոռար, խնպոտ ձայնով մը։

Սբը Ճէյմս Կուպի, անմիջապէս ճանչցաւ այս ձայնը, և վերջին ծայր ուրախանալով վայրկեան մը այնպէս ենթադրեց թէ կեանքը ազատած էր այլ եւս,

—Ե՛ս եմ, ե՛ս սիրելի Սբը Ղրիղորի Շորթ ձայնեց զուարթ այլ սուր շեշտով մը, ես եմ, պատուական բարեկամս, մի վախնար։

—Ա՜հ ... դո՞ւն ես, Սբը Ճէյմս Կուպի՞։

—Այո՛, ես եմ, մինակդ ե՞ս,

—Ո՛չ, Սբը Տավիդ Քուրնէմսըն և Միս Էլէնա՛լ հոս են։

—Հո՞ս սա միեւնոյն խրճիթին մէջ։

—Այո՛, բարեկամս, ամէնքս ալ մէկ տեղ ենք, սակայն անոնք այս պահուս կը քնանան.

—Ո՛ւ... փառք Աստուծոյ, ըսաւ Սբը Ճէյմս Կուպի և սկսաւ Սբը Ղրիղորի ձայնին եկած կողմը երթալ։

ԻԲ

Երբ երկու երիտասարդները իրարու միացան, սկսան անմիջապէս բնիկներուն ձեռքէն ազատելու միջոցներուն վրայ խորհիլ։

Թէև բնիկները իրենց հանդէպ վերջին ծայր հիւրասիրութիւն և մարդավարութիւն ցոյց կուտային, սակայն պէտք չէր անոնց հաւատք ընծայել, երիտասարդները մէկէ աւելի անգամներ ակռայի զարկած էին բնիկներուն այս տեսակ խափուսիկ ձեւակերպութիւնները։ Բնիկները անպատճառ իրենց գլխուն փորձանք մը պիտի բերէին, թերեւս կռահելով Դասանկո երթալու մտադրութիւնն, ամէն միջոց ձեռք առածէին զիրենք արգիլելու համար, հաւանական էր որ վերջը նորէն իրենց նախկին տեղը տանէին ձգէին։

—Անտարակոյս Բօլ Տէրվէլ և խեղճ Մր. Վիլֆրիտ ալ օձիքնին ձեռք տրուած ըլլալու են, ըսաւ Սբը Ղրիղորի Շորթ, ո՞վ գիտէ թէ անոնք ալ հիմակ ինչեր կը քաշեն, սա վայրենիներուն միւս ընկերներուն ձեռքէն։

Ետ դառնալու համար փախչելէ ուրիշ ճար չկայ, այո՛ ամէն պարագայի մէջ փախուստ տալը պէտք է ամէն բանէ նախամտածար համարիլ. փախչիլ, առանց ժամանակ կորսնցնելու։ Ի՞նչ օգուտ, Միս Էլէնը սա վայրենիներուն յանձնելէ աւելի նախամտածար կը համարիմ անտառի վայրի կենդանիներուն ճարակ ըլլալը։

Բայց այս անգամ ազատելը դրեթէ անկարելի էր. նախ թէ՝ ի՞նչպէս պիտի կարենային պրծիլ սա՝ արգիլարանէն, թերեւս անոր չորս կողմը բնիկներէն պաշարուած էր, և ո՞վ էր այն ապուշ բնիկը որ մեր ուղեւորներուն պիտի յօժարէր ազատ անցք տալ։

Այս պարագային ի՞նչ պէտք էր ընել։

Խեղճ Սբը Ճէյմս Կուպի, յուսահատ ձայնով.

—Անկարելի է, հոս կենալ չըլլար, ըսաւ, բայց ի՞նչ ընենք, արդէ՞ք ի՞նչպէս ազատինք,

—Այո՛ ես ալ քեզի իրաւունք կուտամ, կենալ չըլլար, ըսաւ, Սբը Ղրիղորի, բայց ճար մը խորհինք, ապա թէ ո՛չ բաներնիս բուրդ է։

(Շարունակելի)

...ան, պետական մարդիկներուն գործը պիտի չըլլայ, այլ երկու ժողովուրդներուն փոխադարձ նախանձին արդիւնքը։ Գալով գերման կառավարութեան և բրիտանական կառավարութեան, կըռիւի ամենափոքր պատրուակ մը չկայ։ Բայց առայժմ—և. կը յուսանք առայժմ միայն, նոյնը չենք կրնար ըսել երկու ժողովուրդներուն յարաբերութեանց մասին։ Գերմանիոյ և Անգլիոյ մէջ հանրային զգացման իրագեկ անձինք չեն կրնար ըսել թէ կան յարգանքի փոխադարձ ցոյցեր երկուքին ալ ժողովուրդներուն միջեւ, նման ա՛յն յարգանքին, որ անգլեւ ֆրանսական համաձայնութիւնը ո՛չ միայն հնարաւոր այլ անխուսափելի ըրաւ։ Երկու երկիրներուն միջեւ նախանձ մը և կասկած մը գլուխ վերուցին, անծանօթ իրողութիւններէ արծարծուած, բայց սակայն անժխտելի, ինչ որ լաւ գուշակութիւն մը չէ մեր երկու երկիրներուն (Անգլիոյ և Գերմանիոյ) ապագայ յարաբերութեանց համար։

Եթէ ոչ անկարելի, բայց դժուար է արդարացնել պատասխանատուութիւնը իրաց այս ցաւալի վիճակին համար։ Կը իրտինք որ Գերմանացիք իրենք ալ պիտի խոստովանին թէ առաջին դրդռումը Գերմանիայէն ըլլա՝ խեցաւ։ Եւ մեր կողմէն ալ պէտք է խոստովանինք թէ փոխադարձութիւնը գրգռումին չափազանցեց։ Գնդասեղի հարուածներու քաղաքականութիւնը միշտ գէշ է, և մեր (անգլիական) մամլոյն մէկ մասին մէջ Գերմանիա սաղընտուեցաւ յիրաւի կամ յանիրաւի։ Մենք պէտք չունինք յարձակելու գերման քաղաքականութեան վրայ, որովհետեւ երկու երկիրներուն միջեւ բաղխում մը միմիայն ա՛յն ատեն առաջ կրնայ գալ, երբ Գերմանիա նպատակաւոր կերպով յարձակում գործէ բրիտանական ընկալեալ և ծանուցեալ շահերուն դէմ։ Բայց անտեսեւակայելի է որ գերման պետական մարդիկ երբեք իրենց միտքէն անցընեն ա՛յսքան անիմաստ և այսքան ինքնասպան ձեռնարկութիւն մը։ Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջեւ պատերազմ մը Գերմանիոյ համար մահացու հարուած մը պիտի ըլլայ։ Միեւնոյն ատեն կ'ըսենք թէ ալեխարշի վրայ չկայ Տէրութիւն մը որ կարենայ բան մը չանել Գերմանիոյ վրայ յարձակելով։ Կասկածը ամէնէն գէշ տարրն է որ կրնայ մտնել գերման և անգլիացի անհատներուն կամ ցեղերուն յարաբերութեանց մէջ։ Եւ ցաւալի է որ Անգլիոյ և Գերմանիոյ յարաբերութեանց միջեւ կասկածի այդ որդը մտած է։ Երկու երկիրներէն ո՛չ մին տրամադիր է զոհել իր զինակցութիւնները կամ համաձայնութիւնները։ Ֆրանսայի համար մեր յարգանքն բարեկամութիւնը արգելք մը չէ Գերմանիոյ հետ համաձայնութեան մը։ Իտալիա և Աւստրիա անոր զինակիցներն են, մեր ալ ամուր բարեկամներն են։ Ռուսիա Ֆրանսայի զինակիցն է, և ամէն օր Զարին կառավարութեան հետ մեր (անգլիական) բարեկամութիւնները ի նպաստ խաղաղութեան անկեղծ են։ Ուստի Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջեւ անորոշ այլ վտանգաւոր կասկած մը կը մնայ միայն։ Անգլիոյ թագաւորը իր ամէնէն լաւ դիւանագէտն է, և կրնայ հետեւիլ որ իր քեռորդւոյն՝ կայսեր հետ խորհրդակցութիւն մը կարենայ շատ բան ընել ցրուելու համար երկու ընականէն համակիր Տէրութիւնները ուծացնող կասկածը։

Ֆրիտրիխսհօֆ դղեակը, ուր Էտուարտ թագաւոր և կայսրը պիտի տեսակցին քանի մը օրէն, կառուցուած է Հօմբուրկի ճամբան Բրնպէրկի մօտ բլուրի մը գեղեցիկ զառիթափին վրայ։ Նոճիներու խիտ կոյտեր կ'ափեն ետեւը բլուրներուն վրայ, և դիմացը կը գըտնուին հիանալի այգիներ և Բրնպէրկի արուերը, մինչ հեռաւոր հորիզոնին վրայ կը ծաւալի Ֆրանքֆորթի ծուխը։ Տեղագրա պատրաստութիւններ կը տեսնուին թագաւորին և կայսեր ընդունելութեան համար։ Ֆրէտէրիկ կայսրուհին 1888ին գնեց Ֆրիտրիխսհօֆը, զոր մնծապէս ընդարձակեց և գեղեցկացուց։ Հոն էր որ գերման կայսրուհին ապրեցաւ իր կեանքին վերջին տարիները։ Վերջին անգամ ըլլալով Անգլիոյ թագաւորը հոն գացած էր ներկայ ըլլալու իր քրոջ յուզարկաւորութեան Բրնպէրկի հին նկարչական եկեղեցիին մէջ։ Դղեակը լեցուն է գեղարուեստի թանկարժէք գործերով, զորս գերման կայսրուհին հաւաքած է իր ճամբորդութեանց միջոցին։ Բազմաթիւ են նաև իր ձեռակերտ պատկերները, որոնք պատերը կը զարդարեն։ Իր մահուան ատեն դղեակը որ գերման վերածնութեան ոճով արդի հիանալի չէնք մըն է, անցաւ Հէսի Մարկարէթի իշխանուհիին, որ կրտսերագոյն դուստրն է Ֆրէտերիկ կայսրուհիին։ Մարկարէթ իշխանուհին և իր ամուսինը՝ Հէսի Լուտվիկ իշխանն են որ ասպնջական պիտի ըլլան Էտուարտ թագաւորին և կայսեր։ Ընդհանուր զգացումը ա՛յն է թէ ժամադրութեան համար ասկէց աւելի յարմար տեղ մը պիտի չկրնար գտնուիլ, ուր կը հնչէ իմաստուն հաշտարար ոգին այն վեհափառ կնոջ՝ որ քոյրն էր Էտուարտ թագաւորին և Վիլհելմ կայսեր մայրը։ Բոլոր ճշմարտապէս գերման հայրենասէրները յոյս կը յայտնեն որ յառաջիկայ տեսակցութիւնը ո՛չ միայն պիտի օգնէ այս երկու հզօր վեհապետները աւելի սերտիւ իրարու մօտեցնելու, այլ պիտի բանայ նաև ա՛յն կասկածը և պաղութիւնը որոնք վերջերս կը յատկանշէին բրիտանական և գերման Տէրութեանց փոխադարձ յարաբերութիւնները։

Գերման վարչապետ Պիւլով իշխան իր օգափոխութիւնը ընդհատելով, պիտի երթայ իր տեղեկագիրը տալ գերման կայսեր, բայց Էտուարտ թագաւորին տեսակցութեան օրերուն ներկայ պիտի չգտնուի, քանի որ այս վերջինը իր արտաքին գործոց նախարարը իրեն հետ Գերմանիա չի տանիր։

Երկու անգլիական մարտանաւեր, Տեվընշիր և Բոհսպրկ հրաման ստացան ընկերանալ Էտուարտ թագաւորին Վիքթորիա հեն Ալպէրթ զբօսանաւին՝ Գերմանիա այցելութեան առթիւ։

ՆՈՐ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՈՃԸՐԱԳՈՐԾ ՄԻԼԻՈՆԱՏԵՐԻՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ.—Ընդհանուր դատախազը իր ձեռքին մէջ ունի նոր փաստ մը, ա՛յն մասը թէ Մր. Հուայթի սպանութիւնը պարզ կատակի մը արդիւնք է։ Այս կատակը Քաֆէ-Շանթանի չարաճճի երգչուհիի մը խելապատակէն բղխեր է։ Իր սպանութեան նախորդ օրը կէս օրէն վերջ երեք դեռատի կիներ Մր. Հուայթի աշխատանոցը գացին հրաժեշտի ողջոյն տալու համար անոր Եւրոպա ճամբորդելէ առաջ։ Մր. Հուայթ հոն չէր։ Անոնցմէ մին, մեկնելու ատեն, խնդալով ըսաւ սպասաւորին.—«Եթէ Մր. Հուայթ հարցնէ թէ ո՛վ եկաւ հոս, ըսէ թէ տիկին Հարրի Թօ»։ Մր. Հուայթի դարձին խմացաւ, և տոմակ մը ու ծաղկեկողով մը ղրկեց տիկին Թոյի։ Տոմակին մէջ ցաւ կը յայտնէր իր եկած ատեն բացակայ գտնուելուն վրայ։ Թոյի զայրոյթը չափ ու սահման չունեցաւ տեսնելով այս տոմակը և ծաղկեկողովը։ Նոյն իրիկունը սպանութիւնը տեղի կ'ունենար։

ՍԵՌ ԵՒ ԿՈՒՐԱՂԵՏԱՊ.—Գերման Բրօֆ. Քարէնշթայնի խնամով հաւաքած վիճակագրութիւնք կ'ապացուցանեն թէ սխալ է այն ընկալեալ կարծիքը թէ կուրաղետապը աւելի շատ կը պատահի էրիկ մարդոց քան թէ կանանց մէջ։ Յարդ. ընդհանրապէս ընդունուած է թէ նոյն հիւանդութեամբ վարակուող կիներուն հանդէպ այրերուն համեմատութիւնը երկուքի դէմ մէկ է։ Բրօֆ. Քարէնշթայն քննեց 1864էն ի վեր Պէրլինի և Համպուրկի հիւանդանոցներուն ցանկերը, և տեսաւ որ կուրաղետապի համար դարմանուած կիներու թիւը շատ քիչ է այրերէն։ Համպուրկի մէջ կիներու թիւը շատ աւելի է։ Բրօֆէսորը կը կարծէ թէ թէ Պերլինի և Համպուրկի մէջ իրարու պէս է, նոյնն է ամբողջ աշխարհի միւս մեծ քաղաքներուն մէջ։

«ԴԱՐԵՁՈՒՐԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄ» ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ.— Գերմանիոյ ամէն կողմը այս միջոցիս գարեջուրի կարեւոր խնդիր մը կայ, որուն չահագրգռուած են այդ բնմպելիքին սիրահարները, որոնց թիւը անսահման է։ Գարեջուրի տուրքին աւելնալուն շուրջ կը դառնայ խնդիրը։ Ո՞վ պիտի վճարէ այս նոր տուրքը.—Գարեջուրի գործարանատէրը գինեվաճառը թէ սպառողը. և բնակիչներուն բոլոր կեդրոններուն մէջ պայքարը կը մղուի սաստկութեամբ։ Գարեջուրի գործարանատէրերը կ'աշխատին բեռը վաճառողներուն կռնակը հանել, և վաճառողներն ալ հանրութեան կռնակը։ Այս պահուս խնդիրը ա՛յն է թէ գործարանատէրերը իսկոյն բարձրացուցին իրենց գիները և մեծամեծ շահեր կ'ընեն ասկից, որովհետեւ տուրքը գիներուն բարձրացման բաղդատմամբ աննշան է։ Գարեջուրի գործարաններուն բաժնեթուղթերը կը բարձրանան Պերլինի Սակարանին մէջ։ Հիւսիսային և կեդրոնական Գերմանիոյ բազմաթիւ մեծ քաղաքներուն մէջ «Գարեջուրի Պատերազմ» ծագած է։

Պերլին ցարդ ազատ է այս կռիւէն, բայց ան ալ պիտի վարակուի։ Առայժմ պայքարը գարեջուրի գործարանատէրերուն և վաճառողներուն միջեւ կը մղուի։ Գործարանատէրերը միութիւն մը կազմած են, և ամէն միջոցներով կը պարտաւորեն իրենց յաճախորդ վաճառականները գիները բարձրացնել։ Բայց այս վերջինները չեն համաձայնիր, գործարանատէրերուն հետ, և իրենց մթերքը ձեռքէ կը հանեն հարիւրին 30 աւելի ժան։

ՄԱՆԶՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ. — ՌՈՒՍ ԵՒ ՃԱՊՈՆԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄԸ. — Վաւերական աղբիւրէ կը ծանուցուի թէ Ճապոն հաւանած է միմիայն Տալնիի մէջ չինական մաքսատուն մը հաստատել մաքսահաւաքելու համար Քվանթունկ թերակղզին միւս կողմէն ցամաքէն եկած վաճառքներէն։ Քվանթունկ ամէնուն առջեւ բաց պիտի մնայ, պայմանաւ որ նոյնօրինակ դրութիւն մը գործադրուի Հիւսիսային Մանչուրիոյ մէջ Ռուսիոյ սահմանագլուխի երկաթուղւոյ կայարաններուն համար։ Այս միջոցիս վաճառք կը տեղայ Մանչուրիոյ մէջ Սիպերիական երկաթուղիին վրայէն, թէ՛ եւրոպական Ռուսիայէն և թէ Վլատիվոսթոքէն։ Որովհետեւ մաքս չկայ, շատ ածան կը ծախուին վաճառքները, և ասիկա հակառակ է բոլոր տէրութեանց համար հաւասար պատեհութեանց սկզբունքին։

Պատերազմին ծագումէն քանի մը ամիսներ առաջ միայն Զինական Արեւելեան Երկաթուղին բացուած էր փոխադրութեանց առջեւ։ Ռուսիա համաձայնած էր Զինաստանի հետ մաքս դնել, բայց եւրոպական Տէրութիւնք համամիտ չեղան։ Իր ներկայ քաղաքականութեան առարկան յայտնի է։ Որոշած է Ծ. Արեւելքի մեծ նաւահանգիստը ընել Վլատիվոսթոքը։ Մանչուրիոյ ամէն կողմերը կը վիսան ռուս գործակալներ, և հիմա բերուած են բոլոր այն ճշգիմ արգելքները՝ որոնք այդ ճամբան խափանած էին պատերազմէն առաջ։ Ճամբորդութեան համար ամէն դիւրութիւն կը տրուի, և չատ քիչ անգամ անցագիր կը պահանջուի։ Զանազան չուգնաւային գիծեր ամէն կողմ կ'ընթանան Վլատիվոսթոքէն, և վաճառականները առանց մաքսի Ծ. Արեւելքի նաւահանգիստները կը փոխադրուին։

Ձեռներէցութեան փայլուն ոգի մը ցոյց կը տրուի Վլատիվոսթոքի մէջ, ուր այս պահուս կը շինուի նոր թումբ մը, որ կարող պիտի ըլլայ տանելու զրահաւոր մը, գեղեցիկ պանդոկներ, և մթերանոցներ։ Միեւնոյն ատեն, Խարպինի հարաւային կողմի երկաթուղիին ռուսական բաժնին վրայէն վաճառքները կը տեղան Մանչուրիոյ մէջ։

Ցայսմապէս Ռուսիոյ նպատակն է մեկուսացնել Տալնին և բոլոր վաճառականութիւնը Վլատիվոսթոքի կողմը դարձնել։ Նաւահանգիստը կարելի պիտի ըլլայ բաց պահել ամբողջ տարին սառնարեկ չոգենաւերու միջոցաւ։

Զօրունի հարաւային կողմի երկաթուղւոյն ճարտարական բաժինը ամենաողորմելի վիճակի մէջ է, Ռուսք չատ խեղճ վիճակի մէջ յանձնեցին զայն Ճարտնցիներուն։ Այնպէս որ Բրբթամոթի Պայմանագրին առաւելութիւնները գրի վրայ միայն օգտակար են Ճարտնցիներուն։

Կը յայտարարուի որ Տալնի պիտի չկրնայ մրցիլ Վլատիվոսթոքի հետ, և թէ Նիւչուանկ եւս արդէն կը դադարի ռուսական ձեռներէցութեան արդիւնքը։ Նիւչուանկի մէջ (առեւտրական դանդաղութիւն կը տրէ, և ասիկա կը նշանակէ թէ Ճարոն և միւս տէրութիւնները գործնականապէս գոցուած կը տեսնեն Մանչուրիան իրենց առջեւ։ Զօրունի հիւսիսային կողմէն, և թէ հարաւային նաւահանգիստները գրեթէ անօգուտ են։ Ռուսիոյ քաղաքականութեան ձգտումն է Ճարոնին ձեռքէն խլել յաղթութեան պտուղները։ Ճարոն այս տեսակէտը փաստ կը ընէ իր ընթացքը արդարացնելու համար Տալնիի մասին, և կը յայտարարէ թէ Սեպտեմբեր 1էն սկսեալ բոլոր Տէրութիւնք պիտի օգտուին այդ նաւահանգիստէն, քանի որ մաքսէ ազատ պիտի ըլլայ։ Ռուսիա եւս նոյն փաստը մէջ պիտի բերէ՝ մաքսէ ազատ հռչակելով հիւսիսային Մանչուրիան։ Բայց կը թուի թէ սիպերիական երկաթուղիին և Վլատիվոսթոքի շնորհիւ աւելի օգտուողը Ռուսիա պիտի ըլլայ։

ԿԱՐՏԻՆԱԼ ՄԸ ԱՊՏԱԿՈՒԱԾ.— Եւ. օր Բիացա Սլանեայի մէջ Կաթոլիկ Հաւատքին Մատաման (Բրօբականտա) ժողովին չէնքը անսովոր տեսարանի մը թատրը եղաւ։ Հեծելանուագդի տարազով մարդ մը չէնքին գաւիթին մէջ կը սպասէր Ժողովին անդամներէն Տէլլա Վօլբէ կարտինալը տեսնելու։ Երբ կարտինալը երեւցաւ մարդը բացատրեց թէ ինք մէկ սերունդի է հռչակաւոր կարտինալ Բօնապարտիի, որ Պիոս Է. Պապին արտաքին գործոց նախարարն էր։ Բրօբականտայի Ժողովը իւրացուցած էր կարտինալին ստացուածքը, թէև հանգուցեալ եկեղեցականին ընտանիքը բողոք բարձած էր։ Երկար դատավարութիւն մը տեղի ունեցաւ, զոր չահեցաւ Բրօբականտան։ Նոյն օրը Պրունչի որ կարտինալին այցելուին անունն է, փոքրիկ գումար մը խնդրեց յայտարարելով թէ իր կինը զաւակ մը ծնաւ, և թէ երկու օրէ ի վեր ո՛չ ինքը և ոչ իր ընտանիքին ո և է անդամը պատառ մը հաց չեն կրցած գտնել ուտելու համար։ Կարտինալ Տէլլա Վօլբէ խստիւ մերժեց, և ասոր վրայ, Պրունչի իր պաղարիւնութիւնը կորսնցնելով ապտակեց կարտինալը։ Ոստիկանութիւնը կը փընտրէ զայն։

ԽԵԼԱՑԻ ՆՈՐԱՀԱՒԱՔ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐ.— Բրուսիոյ պատերազմական նախարարը ժամանակէ մը ի վեր նկատի առած է տկարամիտ կամ միջակ կարողութենէ իսկ պակաս եղող զինուորները բանակին մէջ չընդունուելու խնդիրը։ Զինուորական բժիշկներէ կազմուած յանձնաժողով մը այս միջոցիս փորձի կ'ենթարկէ բրուսիացի զինուորներուն իմացականութիւնը երկրին զանազան մասերուն մէջ, նպատակ ունենալով հաւաքուած տեղեկութիւններուն վրայ վերջին որոշումը տալու։ Բօմերանիոյ նորահաւաք զինուորներէն ոմանց վրայ կատարուած փորձերը յոյժ տարօրինակ արդիւնք առաջ բերին։ Այդ երիտասարդներէն չատերը չկրցան պատասխանել ա՛յսպիսի հարցումներու, որոնց պատասխանը մինչեւ իսկ տասներկու տարեկան տղաքը կըրնան տալ։ Դիպուածաւ հաւաքուած հարիւր հոգիէն 19 չկրցան ճանչնալ 10 փարանոց դրոշմթուղթին գոյնը, և 200էն 70ն ալ ըսին թէ հինգ փարանոց դրոշմթուղթին գոյնը կապոյտ է, մինչդեռ կանանչ է։ 100 հոգիէն 58ն ալ չկրցան պարզ ուղղագրութեան մը կէտադրութիւնը ընել։ 100 հոգիէն 85ը սխալ լուծեցին թուաբանական առնուազարդ խնդիր մը, և 200էն 113ը չգիտցան «նախանձ» բառին նշանակութիւնը։ 200էն 106ը միայն կրցան ըսել թէ ի՛նչ է քաղութեան հականիշը։ Կ'ըսուի թէ իրաց այս վիճակին գլխաւոր պատճառն է Սիլեզիոյ մէջ դըպրոցներուն անբաւականութիւնը։ Զոր օրինակ, այդ նահանգին մէջ սովորական բան մըն է որ 120էն 150 տղայ մէկ վարժապետի միայն յանձնուած են։ Պրէսլաւի գաւառին մէջ 132 դպրոցներ կան միայն, և 90է աւելի աղաքներ մէկ վարժապետի միայն յանձնուած են։

ԱԶՆՈՒԱՊԵՏԱԿԱՆ ՎԱՆԱԿԱՆ ՄԸ. Վիեննայի և Բեչթայի ընկերութեան ազնուապետական դասակարգերուն զարմանք պատճառեց ա՛յն լուրը թէ Մաճառստանի մէջ Օցլօբ ագարակին տէր կոմս Կէօրկ Էսթէրհազի որոշած է աշխարհիկ կեանքէ հրաժարիլ և վանք մը քաշուիլ։ Արդարեւ, աւստրիացի և մաճառ երիտասարդ ազնուականներուն համար անսովոր բան մը չէ եկեղեցական ասպարէզներու նուիրուիլը, որոնց մէջ ընդհանրապէս կը բարձրանան արքեպիսկոպոսական պաշտօններու, կամ գոնէ եպիսկոպոսական աթոռ մը կը գրաւեն։ Կոմս Էսթէրհազի սակայն 58 տարեկան մարդ մըն է, ոչ կը փափաքի և ոչ ալ կը մտածէ եպիսկոպոսութեան մասին։ Իր որոշումը աւելի կը վերագրուի կեանքին մէջ իր կրած տագնապանքներուն։ Քանի մը տարի առաջ իր կինը կորսնցուց, և բանսոր երկրորդ հարուած մը տուաւ իրեն ձեռքէն խլելով մէկէսատիկ մանչ զաւակը, 21 տարեկան։

ԱՐԵՒԱՀԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՀԱՑՈՒ ԴԷՊԲԵՐ.— Սաստիկ տաքը կը շարունակէ Բարիզի մէջ, և մարդիկ կը մեռնին արեւահարութենէ կամ կը մարին նոյն պատճառաւ։ Գ. օր 10 հոգի մեռան։ Զորսը հիւանդ էին, որոնք կիսաբաց տուներու մէջ մէջ կ'աշխատէին, և յանկարծ արեւահար ըլլալով լատակերներէն վար իյնալով մեռան։ Կառապան մը վար իյնաւ իր նստարանին վրայէն, մահը վայրկենական եղաւ։ Զորս այր և երկու կին հիւանդանոց տարուեցան։ Ոմանք մտային խանգարում ունեցան տաքէն, մէկը Վօմիրարի հրապարակին վրայ ծնրադիր կ'աղօթէր արեւուն։ Տաքին միւս զոհերուն մէջ կար նաեւ ոստիկան մը, որ անձնասպան եղաւ։ Մարդուն վրայ կարողութիւն չէր մնացած տաքին պատճառաւ։

ԱԶԳ, ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ազգ. կեդրոնական վարժարանի խնամակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ վարժարանին նոր տարեշրջանը կ'սկսի յառաջիկայ Սեպտեմբեր 4, երկուշաբթի օր։ Ա. կարգ մտնել փափաքող աշակերտները կը հրաւիրուին ներկայանալ Ղալաթիոյ Խորհրդարանը ամէն օր մինչեւ ժամը 3½ ը. թ., իսկ չորեքշաբթի և շաբաթ օրերը մինչեւ ժամը 9 ը. թ., արձանագրուելու համար։ Պատ. Ուսումն. Խորհրդոյ կողմէ վկայուած չրջանաւարտները առանց քննութեան կ'ընդունուին։

Մտից քննութիւնները պիտի կատարուին յառաջիկայ օգոստ. 17, եշ. և 18 Ուր. օրերը ժամը 1½ին ը. թ.։

Իսկ Կեդր. Նախակրթարանի բացումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Օգոստոս 21, երկուշաբթի օր։ Հետեւաբար կը հրաւիրուին թէ՛ հին և թէ՛ նոր գալիք աշակերտները մինչեւ նոյն օր ամէն առաւօտ ներկայանալ Ղալաթիոյ Խորհրդարանը՝ արձանագրուելու համար։

Թէ՛ Կեդրոնական վարժարան և թէ՛ Նախակրթարան մտնելու համար ներկայացող նոր աշակերտները պէտք է ի ձեռին ունենան պատուստի, ծնունդեան և բարի վարքի վկայագիր և իրենց ծնողքը կամ պաշտպանը պէտք է ընկերանայ իրենց՝ արձանագրութեան օրը։

Ի դիմաց Խնամակալութեան
Ատենադպիր Ատենապետ
Ց. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ Ց. ԷՍԱՅԵԱՆ
6 Յուլիս 1906, Ղալաթիա

ՔՐՈՆԻԿ

ՋՈՒՆԴԵԱՆ ԿՏԱԿԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Երէկ Զունդեան կտակի քննիչ յանձնաժողովոյ անդամները՝ Տ. Բարգէն Ծ. Վրդ. և Տքդ. Թօփճեան, Գրիգոր Զաքարեան և Իգնատիոս Մուրատեան էֆ-ները Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ գումարուելով ներկայացուած 15 թիկնածուներէն հետեւեալ երեքը միայն ընդունեցին.—Գ. Կիւլպէնկեան, Պրուսայէն եկած Առաքելեան և Գ. Դավաֆեան։ Քննութիւնը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ ուրբաթ, ցերեկէ վերջ։

Ինչպէս կը տեսնուի, այն երեք ընտրելիներուն մէջ չի գտնուիր Զէյթունցի պատանին, որուն տեղը անցած է Գալաֆեանի տղան։ Հետեւաբար ասով կը հերքուի Բիւզանդիոնին այն տողերը, որոնցմով ցուցնել կ'ուզէր թէ կողմնակցութիւն չկայ։

Միւս կողմէ, նոր խնդիր մըն ալ կը ծագի քննութեանց առթիւ։ Կտակը որոշած չէ թէ անպատճառ ընտրելին այս ինչ նիւթին քննութիւն պիտի տայ։ Պահանջուածը ընդհանուր զարգացումն է, մինչդեռ մեզ կը հաւատան թէ քննութեան մէջ աւելի ոյժ պիտի տրուի գիտութեանց ճիւղին, որուն համար մասնաւոր հրահանգի մը համեմատ, տարիէ մը ի վեր պատրաստութիւն կը տեսնէր Պ. Գեղամ։ Բացորոշ է որ ասիկա անիրաւութիւն մըն է միւս մրցակիցներուն հանդէպ, որոնցմէ ոմանք կրնան լեզուներու ճիւղը, ուրիշներ ալ փիլիսոփայութեան ճիւղը իրենց մասնագիտութիւն ընտրել և անոր ոյժ տալ։ Վերջապէս իւրաքանչիւր աշակերտ ո՛և է ճիւղի մէջ տկար և ուրիշի մը մէջ զօրաւոր կրնայ ըլլալ։ Ներկայ պարագային մէջ, քանի որ տղան Եւրոպայի մէջ պիտի դաստիարակուի, ամէնէն ստուարը պէտք է լեզուն ու ընդհանուր զարգացումը ըլլայ, որպէս զի առջի տարիները ժամավաճառ չըլլայ։ Մնաց որ. այն քննութիւնը բոլորովին հակառակ է կտակին տրամադրութեան քանի որ, ինչպէս քանիցս դրեցինք, Գալաֆեանի աղան տղաքատ չեքաւոր տղու մը հա՛ցն է որ կը խլէ այս պարագային։ Այսչափ բացայայտ անիրաւութիւն մը պէտք չէ որ թոյլատրուի կտակին վերին հսկողութիւնն ստանձնող անձանց կողմէ։

*** Ցաւօք կը լսենք թէ Զունդեան կտակին նպաստով անցած տարի Եւրոպա ղրկուած սանը։ Պ. Երուանդ Նազարեան, օրինակելի ընթացք մը ցոյց չի տար և կը հետեւի զեղխ ուսանողներու անմնախանձելի կանոնին։ Զունդեան կտակի յանձնաժողովին ատենադպիր Տ. Մկրտեան Հօր կողմէ յանդիմանդիր մը ուղղուեցաւ, յանձնարարելով որ ուսումներուն միայն պարապի ու ժամավաճառ չըլլայ ոչինչ զուարճութիւններով։ Աղդարարուեցաւ իրեն որ հակառակ պարագային գալ տարի այլ եւս պիտի չչարունակուի նպաստը։

ԻՍԿԷՆՏԷՐԵԱՆ ԿՏԱԿ

Բերովբէ էֆ. Իսկէնտէրեան 2500 օսմ. ոսկի կտակած է ազգին հետեւեալ պայմաններով։

1. Այս 2500 լիրայով հաստիքաւոր կալուածներ գնել և բաղադրեալ տոկոսի հաշուով 10 տարի հասոյթին չը դպիլ։

2. Գոյացած շահով Եօզլատի Թէքէք թաղը (այն է Պաղար Եէրի) եկեղեցի մը, դպրոց մը և 20—30 անկողինոց հիւանդանոց մը կառուցանել՝ առանց դպչելու մայր գումարին։

3. Միայն շահէն ամէն տարի աղքատներուն 30 լիրայի ուտելիք, վառելիք և հագնելիք բաշխել։

4. Շէնքերուն ճակատը իր և իր անցած տարի մեռած եղբօր անունները փորագրել։

5. Տարին անգամ մը իրենց հոգիներուն համար Ս. Պատարագ և Հոգեհանգիստ կատարել։

6. Իր կենդանութեանը՝ ինք, իսկ իր մեռնելէն ետք, Առաջնորդը կատակատար ըլլայ։

Այս ամէն պայմաններն ընդունուեցան, արձանագրուեցան և երկուստեք ստորագրուեցան ի ներկայութեան իր միակ քրոջ և միւս ժառանգորդներուն, որոնց բաշխեց 1000 լիրայի մօտ դատ գումար մը, պատուիրելով որ համակերպին իր կամաց։

Արժան չէ՞ այսպիսի բարեգործներու բաղձանաց առջեւ կրկնել ի ծունր և սաղմոսերգութիւն հետ գոչել։ «Ցիշատակն արդարոց օրհնութեամբ եղիցի»։

ՄԿՐՏԻՉ ՐՀՆԵՑ. ՍԱՐԵԵԱՆ

Եոզղատ, Յուլիս 24.

Բերովբէ էֆ. Իսկէնտէրեան թէեւ աղքատ, բայց պարկեշտ ընտանիքի մը զաւակ, տասնչորս տարի առաջ հաստատուած էր Պոլիս, նախ ուրիշներու քով ծառայելով ու յետոյ իր հաշուոյն առեւտրական գործ մը բանալով։ Իր այս տասնչորս տարուան աշխատութեան ընթացքին մէկ քանի հազար ոսկի շահիլ, հազիւ երեսուն տարեկան հասակին մէջ։ Սակայն դըժբախտաբար հիւանդութեան մը ենթարկուեցաւ և ստիպուեցաւ Պոլիսը ձգել ու Եօզկատ վերադառնալ, ուր կը գտնուի հիմա։

Եօզկատի Առաջնորդը և տեղացի բարեսէր ազգային մը կը մասերմանն Իսկէնտէրեան էֆ.ի հետ և իրենց բարեկամական տեսակցութիւններէն ծնունդ կ'առնէ վերոյիշեալ 2500 ոսկիի կտակը, որ կը վաւերացուի Շէրիի դատաւորին կողմէ, Առաջնորդին, երկու քահանայի և մէկ քանի ազգայիններու ներկայութեանը։

Ամէնէն սրտագրաւը այն է որ, երբ ներկայները 5—600 ոսկիի կտակ մը կը յուսային, Իսկէնտէրեան էֆ. անկողնին մէջ նստած «2500 ոսկի կը կտակեմ» կ'ըսէ։

Կտակին արձանագրուելէն ու վաւերացուելէն ետք, Իսկէնտէրեան էֆ. իր միակ քրոջ ու ժառանգորդներուն ալ կը բաժնէ հազար ոսկիի մօտ գումար մը, միեւնոյն ժամանակ յանձնարարելով որ ընաւ չդժգոհին որած կարգադրութեանը համար ու համակերպին կտակին պայմաններուն։

ԿԱՑՍ. բարեհաճ Իրատէ մը հրամայեց որ Ա. Պոլսոյ մեծ հրդեհէն այրած տուները, եկեղեցիները և վարժարանները ուզուած ձեւով չինուին, որով գործի սկսուած է գրեթէ երկու շաբաթէ ի վեր։ Փողոցները առաջուընէ չատ լայն ու չիտակ պիտի ըլլան, որոնց յատակագիծը օսմ. ճարտարապետները կը պատրաստեն։ Հայոց եկեղեցւոյ, վարժարանի և Առաջնորդարանի չինութեան ծախսուց համար հանգանակուած դրամին մեծ մասը հաւաքած ըլլալով, սկսուած է գործի. բայց ինչպէս արդէն յայտնի է, կարելի չէ այս տարի լմնցնել, հետեւաբար եւ կեղեցւոյ չրջափակին մէջ գտնուած բոլոր չէնքերը, պատով մը պիտի պատրպարուին և միմիայն Առաջնորդարանը պիտի չինուի։ Եւ այս ազգային բոլոր չինութեանց ճարտարապետը Մալկարացի Կարապետ էֆ.ն է։ Ինչպէս ուրիշ պարագաներու մէջ, նոյնպէս այս առթիւ ալ, տեղւոյս առաջնորդ Դանիէլ Ծ. Վրդ.ի գործունէութիւնն ու ժրութիւնը նուազ գնահատելի չէ, կ'ըսէ Անդրանուպիսէն Խմբագրատունս ղրկուած նամակ մը։

ՍՈՒՆԿՈՒՐԼՈՒԻ ազգ. վարժարանները հոգաբարձութիւնը մասնաւոր նամակով մը կը հերքէ Ա. Դասապետեան էֆ.ի կողմէ տեղւոյն վարժարաններուն նկատմամբ գրուած անհպատամ տեղեկութիւնները։ Նախանձու հակառակութեան արդիւնք կը նկատէ գրուածները և կ'ըսէ թէ դպրոցները խիստ բարեկարգ վիճակի մէջ են չնորհիւ տնօրէն Տ. Պալեան էֆ.ի որ տիպար ուսուցիչ մըն է եղեր։

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ պատանի մը 20 ղրշ. ղրկած է մեզ ծանօթ կատակերգակ Զարիրատ էֆ.ի յանձնուելու համար։

ՀԱՅԿՍԵՏՔ

Երէկ, ժամը 8ին Ղալաթիոյ Մ. Լուսաւորիչ եկեղեցիին մէջ կատարուեցաւ պսակադրութեան հանդէսը Տիգրան էֆ. Աբրահամեանի ընդ Օր. Մաճի Տիւրկէրեանի, կնքահայրութեամբ փեսին հօրեղբօրորդի Վահան էֆ. Աբրահամեանի։

Պսակի արարողութեան կը նախագահէր Տ. Արիստակէս եպիսկ. Վանքեան, չրջապատուած Ղալաթիոյ քահանայք։ Տ. Բարգէն վրդ.է և Ղալաթիոյ եկեղեցիին քահանաներէն։ Զեռնտուութիւնը կատարեց փեսին տաներէց կնոջ Փաչայի Տ. Մարտիրոս քահանայ Գալֆեան։

Ընտրեալ և հոգ բաղմութիւն մը հետզհետէ սկսաւ եկեղեցին լեցնել, որոնց մէջ կը նշմարուէին՝ փեսին հայրը՝ Կարապետ էֆ. Աբրահամեան, Տէր և Տիկ. Գէորգ էֆ. Աբրահամեան, և հարսին հայրը՝ Մկրտիչ էֆ. Տիւրկէրեան, ինչպէս նաեւ Տեարք Օհանիկ Տիւրկէրեան, Տէր և Տիկին Սիմոնոֆ, Յակոբ Սարրաֆեան, Տիկին Վերոնիկ Աբրահամեան, Տէր և Տիկին Բէօմիւրճեան, Արամ Աբրահամեան, Ոսկիան Ալթունեան, Տէր և Տիկին Ինձէ Յակոբեան և Օր. Ինձէ Յակոբեան, Յարութիւն Փափազեան, Խաչիկ Թովմասեան, Օր. Նշանթեան, Տէր և Տիկին Պօղոս Ալանեան, Տպագրական Տեսչութեան պաշտօնեաներէն Ալիքսան Սէրվէֆ էֆ., Ներսէս Ենֆիէճեան, Տ

տակէն եպիսկ. պարագային յարմար գեղեցիկ խրատական մը խօսեցաւ, ի վեր հանելով ամուսնութեան նպատակը և երջանկութիւն մաղթելով նորապսակ ամոլին։

Յետոյ հանդիսականք հրաւիրուեցան կեդր. վարժարանի սրահը, ուր բոլոր հրաւիրեալներուն պատշաճ հիւրասիրութիւններ եղան։

Այս առթիւ հարսը ընդունեց բազմաթիւ թանկագին նուէրներ՝ որոնց մէջէն կը յիշատակենք հետեւեալները. Ադամանդեայ գեղեցիկ քայտ մը՝ փեսին կողմէ, ադամանդեայ մատանի մը, կնքահօր կողմէ։ Կարապետ էֆ. Աբրահամեան ադամանդեայ մատանի մը, փեսին հօրեղբայր Գէորգ էֆ. Աբրահամեան զոյգ մը ադամանդեայ օղ, միւս հօրեղբայրը՝ Ակէքսան էֆ Աբրահամեան ադամանդեայ մատանի մը, հարսին հայրը՝ Մկրտիչ էֆ. Տիւրկէրեան երեք հատ Ռումէլիի երկաթուղիի Պարտաթուղթ, Տիկին Օնիկ Տիւրկէրեան ադամանդեայ մատանի մը, Տ. և Տկ. Ս. Սիմոնոֆ ադամանդեայ մատանի մը, Մկրտիչ էֆ. Թոքաթլեան ադամանդեայ մատանի մը, Արամ Տէմիրճեան արծաթ ռէթիֆիլ մը, Արմենակ Ճիլաճեան վեց զոյգ արծաթեայ սուրճի գաւաթ, Տիմոթէի Բանտէլի՝ զոյգ մը արծաթեայ բաժակ, Յովհ. Ասլանեան զոյգ մը արծաթեայ սուրճի գաւաթ, Յովհ. Դաղէզ Անտոնեան, զոյգ մը արծաթեայ սուրճի գաւաթ, Տ. և Տկ. Ոսկեան Ալթունեան զոյգ մը արծաթեայ բաժակ, Ռուբէն Էլմասեան թափցու պնակ մը, Ժոզէֆ էֆ. Էքսէրճեան թափցու պնակ մը, Յակոբ էֆ. Հարոնեան՝ ընտիր սէնճատէ մը, Օր. Սուրբիկ Էլմասեան ձեռագործ միակտուր Բէլտին մը, Ֆրանսուա էֆ. Տէտէպալ ընտիր ժամացոյց մը՝ քոնսոլի համար, Մ. Տիմիթրի Թավլարի, արոյրէ արձանիկ մը, Օր. Ֆիլո Բէսմիրճեան ձեռագործ նկար մը, Մանուկ Կիւմիշճեան արձան մը, Բիէռ էֆ. Մահճուպ՝ Գալալիթէօռ մը և դեռ ուրիշ գեղեցիկ նուէրներ։ Հարսը և փեսան ընդունեցին բազմաթիւ շնորհաւորական հեռագիրներ։

Ներկաները իրենց ջերմ շնորհաւորութիւնները յայտնեցին Տ. և Տկ. Աբրահամեանի, որոնք մեկնեցան Թարապիա՝ Թոքաթլեան էֆ.ի օթէլը, ուր պիտի անցնեն իրենց մեղրալուսինը։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Կիրակի օր, Սկիւտար Սարգիս էֆ. Գափամաճեանի տան մէջ տեղի ունեցաւ իր աղջկան՝ Օր. Պէատրիս Գափամաճեանի նշանախօսութիւնը Գէորգ էֆ. Ժամկոչեանի հետ։ Ժամկոչեան էֆ. Պէրպէրեան վարժարանի մէջ առած է իր ուսումը և Անատոլուի երկաթուղեաց Զայ Սթասիոնի կայարանապետն է, իսկ Օր. Պէատրիս Սէօռերու վարժարանին մէջ դաստիարակուած բարեկրթի աղջիկ մըն է, օրինակելի տանտիկին մը ըլլալու առաւելութիւններով օժտուած։

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ
ԳԱԲՐԻԷԼ ԷՖԷՆՏԻ ԿԻՒՄԻՇՃԵԱՆԻ

Երէկ ժամը 3 ուկէսին Գուրու Զէշմէի Ս. Խաչ եկեղեցիին մէջ տեղի ունեցաւ յուղարկաւորութիւնը Ոսկերչապետ հանգուցեալ Գասպար Աղա Կիւմիշճեանի որդւոյն՝ Գաբրիէլ էֆ. Կիւմիշճեանի։ Կը նախագահէր Գուրուչէշմէի եկեղեցիին քարոզիչ Տ. Գրիգորիս Արքեպ. Յովհաննէսեան իր շուրջը ունենալով Տ. Վահրամ Մանկունի և Տ. Գէորգ Երեցեան եպիսկոպոսները, ինչպէս եւ Տ. Տ. Մարգարեան, Շահպազեան և Աբարթեան վարդապետները և բազմաթիւ քահանաներ ու գպիրներ։

Ժամանակէն շատ առաջ արդէն յուղարկաւորներ փութացած էին հանգուցեալին Գուրու Զէշմէի ծովեզերեայ բրնակարանը ուր կը գտնուէր տակաւին դագաղը։ Եկեղեցական դասը հանգուցեալին պարագայից փափաքին համաձայն տան կարգը կատարեց. եւ քը ընկուղնիկ չբեղ դագաղը՝ որուն մէջ կը հանգչէր Գաբրիէլ էֆ.ի մարմինը հանդիսաւոր թափորով եկեղեցի առաջնորդուեցաւ, ուր տեղի ունեցան արարողութիւնները։ Եկեղեցիին բակին մէջ արդէն շատ կանուխ հաւաքուած յուղարկաւորներու խուռն բազմութիւն մը կը սպասէր թափորին։ Այս առթիւ եւ կեղեցին ծածկուած էր սեւերով և լուսաւորուած ջաներով։ Դասին մէջ իբր սգակիր կեցած էին հանգուցեալին տանտերէց Տ. Յովհաննէս Մկրեան և Տ. Սուքիաս Պալրգճեան քահանաները, ինչպէս նաև տեղւոյն Յոյն եկեղեցւոյ քահանաներէն Տ. Եուվանի Քարալամպիի։

Արարողութենէն վերջ բեմ ելաւ Տ. Գէորգ Եպիսկոպոս Երեցեան և պարագային յարմար դամբանական մը խօսելով, գրուատեց հանգուցեալին բարի ձիրքերը, պարկեշտութիւնը ու առաքինութիւնը։ Գովեց Կիւմիշճեան ընտանիքին բարեպաշտութիւնը տնոնց մատուցած բաղմակողմանի ծառայութիւնները։ Ի մէջ այլոց յայտարարեց որ, թէեւ Սամաթիոյ Թաղ. Խորհուրդը խնդրած էր հանգուցեալին ընտանիքէն որպէս զի մարմինը Սամաթիա թաղուի իր հոր դամբարանին մօտիկ, սակայն հանգուցեալը իր կենդանութեանը փափաք յայտնած ըլլալով իր գիւղին գերեզմանատան մէջ թաղուելու, ընտանիքը աւելի նախամեծար համարեց հանգուցեալին փափաքին համաձայն վարուիլ։

Դամբանախօս Սրբազանը վերջացուց իր խօսքը հանգուցեալին յաւիտենական հանգիստ և պարագայից ալ երկնային մխիթարութիւն հայցելով։

Յետոյ թափորը կրկին կազմուելով միեւնոյն հանդիսաւորութեամբ առաջացաւ տեղւոյն ազգային գերեզմանատունը։ Յուղեալ Թաղ. Խորհուրդը ի յարգանս հանգուցեալին խաչեր, քշոցներ զրկած էր, զորս կը կրէին թափորին առջեւէն յունաց եկեղեցւոյն երգեցիկ մանուկները։ Ծաղկեպսակ զրկած էին Սամաթիոյ Վարդուհեան և Սահակեան Ազգ. վարժարանի երկսեռ ուսանողները և Կիւմիշճեան ընտանիքը։

Կերոնները կը կրէին երկու թափորներու միջոցին, Տեարք՝ Երուանդ Եուսուֆեան, Տիգրան Առաքելեան, Սիմոն Պէշիքթաշեան, Խոսրոյ Սէֆէրեան, Պետրոս Քուլլուեան և Լեւոն Առաքելեան։

Երբ թափորը յունաց եկեղեցիին առջեւը հասաւ, տեղւոյն քահանան մանաւոր աւետարան և հոգոյ կարգաց։

Յուղարկաւորներուն մէջ կը նշմարուէին. Տեարք՝ Վսեմ. Ռոսէր եաղճեան, Վսեմ. Գաբրիէլ Նորաստնկեան, Ներքին Գործոց Բարձ. Նախարարին եղբօր Վսեմ. Թէվֆիգ պէյի որդին՝ Վսեմ. Ալի պէյ, Էվկաֆի Նախարարութեան խորհրդական Վսեմ. Սէլիմ Սրբրի փաշայի որդին Վսեմ. Վասքի պէյ, Պետական Խորհրդոյ անդամ Վսեմ Սամի պէյ, Մաքսուտ Սեպուհ պէյ, Անտոն պէյ Բէօշէեան, Հայ Բողոքականաց Ազգապետ Յակոբ Պոյաճեան, Յարութիւն Գարամանեան, Յակոբ Եսայեան, Վահան պէյ Էսայեան, Յարութիւն Ասլանեան, Եդուարդ, Արշակ և Սարգիս Գարակէօզեան, Եդուարդ Էսայեան, Տրդատ պէյ Տատեան, Յարութիւն Զէքի, Տիրան պէյ Կիւմիշկէրասան, Յակոբ Սթամպուլլեան, Արթաքի Պապեան, Երեւում Փափազեան, Տոքթ. Նազարեան պէյ, Տիգրան Բարաղամեան, Լեւոն պէյ Պալեան, Մարուքէ Ֆրէկեան, Կարապետ Թոխաթպարտունեան, Յարութիւն Գարագաշեան, Հելլէն հիւպատոսարանին կողմէ Մ. Բոստաքի Տաքօֆուլօ, Գրիգոր Կիւմիշկիրասան, Յովհաննէս Թորոսեան, Տիրան Այվատեան, Բասքալ Սերովբեան, Տոքթ. Գարամաճեան, Ստեփան Զալուճեան, Տոքթ. Աշոտ Պարտիզպանեան, Տիրան Պապաեան, Պօղոս Գրլլըքճեան, Միհրան Սըմբատեան, Կարապետ Յովսէփեան, Օնոնիկ Փափազեան, Լեւոն Շնորհեան, Վարդան Պարտիզպանեան, Կարապետ Փափազեան, Գէորգ և Գրիգոր Բէլլէկեան, Ստեփան Քալանոզեան, Մանաս Բէլեսեան, Թովմաս Աւետիսեան, Մկրտիչ Այլճեան, Ղազարոս Ճէնազեան, Խաչիկ Շահպազ, Լեւոն Մինէճեան, Տոքթ. Զալբեան, Տոքթ. Ղազարոսեան, Յակոբ Յակոբոֆ, Սերովբէ Բասքալ, Օնոնիկ Առաքելեան, Արմենակ Ճիլաճեան, Ռաֆիկ Մինասեան, Մարգար Հայրապետեան, Թադէոս Գարագուշ, Սարգիս Ստեփանեան, Պօղոս Քարամաթուս, Գրիգոր Փափազեան հայ և օտարազգի բազմաթիւ յուղարկաւորներ։

Թափորը գերեզմանատուն հասնելով հանգուցեալին մարմինը ամփոփուեցաւ Կիւմիշճեան գերդաստանին յատուկ դամբարանին մէջ, ուր ներկայք իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին հանգուցեալին փեսաներուն Տեարց՝ Տիրան Մանուկեանի, Մկրտիչ Ասասեանի և Տոքթ. Տատուրի։ Մամագրութիւնս իր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնէ հանգուցեալին պարագայից և համայն Կիւմիշճեան գերդաստանին։

⁂ Հանգուցեալ Գաբրիէլ էֆէնտի Կիւմիշճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են ազգ. Հիւանդանոցին. — Տէր և Տիկին Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան 324, Տէր և Տիկին Յարութիւն Գարագուշեան 216, Թովմաս Աւետիսեան 108 ղրուշ։

Կիւմիշճեան ընտանիքը և պարագաները իրենց խորին շնորհակալիքը կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ ԳԱԲՐԻԷԼ ԷՖ. ԿԻՒՄԻՇՃԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան և իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին։

«ՕՄԻԿԱ» ժամացոյցի ազդը կարդալ չորրորդ էջը

ՐԷՍՄԻ

ԹԷՎՖԻՇԱԹ

Վազիֆէի մէվլու

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆՈՒ

ՆԷԶԱՐԵԹԸ ՃԷԼԻԼԷՍԻՆՏԷՆ

Պէտէլէրիինն նրսֆը լիրա եւլզ դրուչտան նագէտէն՝ վէ նրսֆը տիկէրի էվգաֆը Հիմայունա մախսուս սուրէթ վէ սերվի իւլ էյֆա օլունմագ իւզրէ զիյրտէ մուհարրիր մահլիւլթէն պէրմուճիպը նիզամ տէօրթ հաֆթա իլա նընտան 322 սէնէսի թէմուզը՝ 24ընճը կիւնիւնտէն 31ինճի բազար երթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գառար պիրինճի վէ իքինճի վէ իւչիւնճի հաֆթա իլանմաթընը միւզայտէի ասիյէրի վէ 4ինճի հաֆթա իլանընդն տա սօն միւզայէտէսի իճրա օլունճաղը ճիհէթէ եալընը տէօրթունճի հաֆթա իլանը իչիւն էվրադը մէճլիսը իսարէյէ թէվսի օլունընճայա տէկին 100տէ 5 վէ անտէն սօնրա 100տէ 10 զամմ դապուլ օլունաճաղընտան թարիպ օլանլար վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին՝ դէյսիթը մուխամմէնէլէրինին էօշրինտէ միւսավի թէէմին ագէլէրիյէ պէրապէր Էվգաֆը Հիմայուն մահլիւլաթ իսարէսինէ միւրաճաաթ իլէմէլէրի իլան օլունուր։

ՊԻՐԻՆՃԻ ՀԱՖԹԱՍԸ

..3850.—Ֆաթիհտէ խարաճճը Մուհէտտին մահալլէսինտէ Էսկի Շէֆախանէ օսգաղընտա 2 նումէրօլը ֆէվզինտէ իբի օտայը հավի չէհրի 120 ղրքիրայա միւթէհամիլ պիր պապ տիւքքեանընը րուպ հիսսէսի. Հաճի Ամէտ։

..45000. Պէտէլը միւզայէտէսի 25 պին։— Ամէտիէ Սօֆուլար մահալլէսինտէ Բաղրպ պէյ օսգաղընտա 28 նումէրօլը պիր պապ ախոր իլէ 36, 32 նումէրօլը էլեէվմ պիրի պաղալ տիկէրի գանվէ օլմագ իւզրէ իբի պապ տիւքքեան իլէ մէզքիւր ախորը մագլուպ Շէֆթալի օսգաղընտա 4, 3 նումէրօլը ախորընը թէմամը։ Հաճի Ամէտ։

..1200.— Սամաթիատա Զբրաղը Հիւսնի մահալլէսինտէ Հաճէ Դատրն ճատտէսինտէ 87 նումէրօլը միւլք մա կէտիք պիր գրթա պօսթանընը անմագ միւլքիւրիւն նրսֆ հիսսէսի. Հաճի Ամէտ։

..125000. — Էտիրնէ Դարուսրնտա Հատիճէ Սուլթան մահալլէսինտէ Էլէքիտնիճիլէր ճատտէսինտէ 40 նումէրօլը տէօրթ օտայը, ալթընտա պիր տիւքքեանը միւթէհամիլ պիր պապ մէնզիլին նրսֆ հիսսէսի։ Նաղիֆ։

..5000 Ֆէնէրբահչէ Թօգոմու ճաֆէր մահալլէսինտէ Ճէբրան օսգաղընտա 6 նումէրօլը պիր պապ պարագանընը պիւթիւնիւ. Հաճը Էօմէր։

35000.— Էյուպպա Գրզրը Մէսճիտ մահալլէսինտէ վաբոր իսկէլէսի ճատտէսինտէ 9 նումէրօլը չէհրի 250 ղրքիրանա միւթէհամիլ միւթէմիլթը մալիւմէյի հավի պիր պապ գանվէխանէնին պիւթիւնի. Հաճը Էօմէր։

.. 3000.— Սուլթան Ամէտտէ Նագլպինտ մահալլէսինտէ Շէֆթալի չէշմէսինտէ 42 նումէրօլը իչ օտայը պիր պապ մէնզիլին նրսֆ հիսսէսի. Հաճի Ամէտ։

..6000. Թիւչիւք Մուսթաֆա Փաշաաա Մինկա Խօսրօ մահալլէսինտէ Դարասարբգլը ճատտէսինտէ 21 նումէրօլը իչ օտայը պիր պապ մէնզիլին նրսֆ հիսսէսի. Հաճի Ամէտ։

..5000. Պէտէլը միւզայէտէի 3000.— Դաստրկասա Շէհսիւվար մահալլէսինտէ Հիսարտիպի սօգաղընտա միւքէրբէր 3 նումէրօլը պիր օտայը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ամէտ։

..3189. Պէտէլը միւզայէտէսի 2500. Սարբեար Դարիէսինտէ Եէնի Մահալլէ ճատտէսինտէ 93 նումէրօլը պիր օտայը նաթէմամ պիր օտայը միւթէմիլ պիր պապ գանվէ տիւքքեանընդն 16ա իչ հիսսէսի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին։

..1250 Սարբեար գարիէսինտէ Իսկէլէ սօգաղընտա իքի նումէրօլը պիր օտայը մուգաատամա պիլա հավա գաբրգխանէ օլուպ էլեէվմ պիր պապ գաճը մաղպասընդն 32 սէհիմ իթիպարբրյա 4 սէհմի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին։

..6000.— Արնավուտ գարիէսինտէ պէօյիւք եաղիա ճատտէսինտէ 22, 24 նումէրօլը տիւքքեան միւլքիւնդն րուպ հիսսէսի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին։

..10000.— Պէյօղլունտա Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ ձէվիզ սօգաղընտա 3 նումէրօլը 7 օտայը միւշթէմիլթը մալիւմէյի հավի պիր պապ մէնզիլին րուպ հիսսէսի. Հաճի Ամէտ։

..3400. Պէտէլը միւզայէտէսի 1000.—Ալթը Մէրմէրտէ Քէաթիպ Մուսթաֆա մահալլէսինտէ Գուրուսիպիլ սօգաղընտա 36 նումէրօլը մուգաթաալը մաալ իլէ մահլութ պիր պապ մէնզիլին պէր վէճը վագքիյէք պաղը մահալլինն տիւր հիսսէսի. Մուսթաֆա։

..2000.Էյնտա գարուտա Հաճի Իլիաս մահալլէսինտէ Եաթաղան ճատտէսինտէ 18 նումէրօլը միւլք մա կէտիկ պիր պապ մէնզիլին նրսֆ հիսսէսի. Մուսթաֆա։

..1500.—Դասբմ Փաշատա Հաճի Ցէրհատ մահալլէսինտէ Զբգամզ Զէյմէ սօգաղընտա 25 նումէրօլը պիր օտայը պիր պապ մէնզիլին նրսֆ հիսսէսի. Մուսթաֆա։

5000.—Իսկիւտարտա Հաճի Հիւսէյին Խոճան մահալլէսինտէ Համամ սօգաղընտա 8 նումէրօլը 3 օտայը պիր պապ մէնզիլին նրսֆ հիսսէսի. Բահմի։

..11000.— Իսկիւտարտա Հաճի Հիւսնի խաթուն մահալլէսինտէ քիրիշճի սօգաղընտա 7, 50 միւքէրբէր 7 նումէրօլը տօգուզ օտայը իչ պապ մէնզիլին նրսֆ հիսսէսի. Բահմի։

ԻՐԻՆՃԻ ՀԱՖԹԱՍԸ

..8000.— Խրգաի Շէրիֆէտ Ագ Շէմսէտտին մահալլէսինտէ Զուգուր Չէշմէ սօգաղընտա 42 նումէրօլը 2 օտայը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճը Էօմէր։

..8000 Պէտէլը միւզայէտէսի 6000.— Դրզ Թաշը գուրպինտէ Մուսթաֆա պէյ մահալլէսինտէ Տօլապ սօգաղընտա 33 նումէրօլը 3 օտայը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճը Էօմէր։

..15000.—Իսկիւտարտա Իճտիյէ մահալլէսինտէ Քիւչիւք Զիֆթէ Դավագ ճատտէսինտէ 55 նումէրօլը պիր գրթա մէնզիլ արսասընդն նրսֆ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ։

..14500 Պէտէլը միւզայէտէսի 1000.— Զագմագճըլարտա Տայէ Խաթուն մահալլէսինտէ Զագմագճըլար ճատտէսինտէ 26 նումէրօլը չէհրի 70 ղրուշ քիրաեա միւթէհամիլ պիր պապ տիւքքեան կէսիրկինն 7 հիսսէ իթիպարբրյա պիր հիսսէսի Հաճը Էօմէր։

..6000 Իսկիւտարտա Խայրէտտին Զավուշ մահալլէսինտէ Թօբթաշը ճատտէսինտէ 179, 181 մագլուպ նումէրօլը չէհրի 100 ղրուշ քիրաեա միւթէհամիլ մա միւշթէմիլթի պիր պապ բաչանը տիւքքեանընդա պիր գրթա արսասընդն նրսֆ հիսսէսի. Բահմի։

..10000.— Իսկիւտարտա Խայրետտին Զավուշ մահալլէսինտէ Թօբթաշը ճատտէսինտէ 171, 173 մագլուպ նումէրօլը վէ չէհրի 160 ղրուշ քիրաեա միւթէհամիլ 5 պապ տիւքքեան հավասընը միշթէմիլ մուգատտէմա իշկիմպէնի, էլեէվմ պիր պապ կաղէօղ ֆապրիգասընդա պիր պապ մաղազասընդն 6 հիսսէ իթիպարբրյա 2 հիսսէսի. Բահմի։

..16000.— Գապաթաչտա Ֆաթմա խաթուն մահալլէսինտէ Պէյթիւլմալը սօգաղընտա 30 նումէրօլը տէրունինտէ պիր գույու, վէ պիր լիմոնլըը հավի պիր գրթա արսանընդն նրսֆ հիսսէսի. Շիւքրի։

..8002 Պէտէլը միւզայէտէսի 6000.— Դալաթատա Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ Թօրգբար ճատտէսինտէ 324 միւքէրբէր 324 միւքէրբէր 324 նումէրօլը չէհրի 600 ղրուշ քիրաեա միւթէհամիլ միւսթագբր ֆիճի էլեէվմ աչճը վէ եէմէնիճի տիւքքեաեարընը միւշթէմիլ պիր պապ խանէ իթիթիաեզ օլունան չէհրիյէ 28 ագչէ իճարիի մուէճէէլէու պիր պապ տիւքքեան միւլքինին տէրունինտէ միւսթագբր չէհրի 60 ագչէ իճարէի մուէճէէլէնն նիզամը քէսմիւրնիւ կէտիկինին 120չէր հիսսէ իթիպարբրյա օն իքիչէր հիսսէսի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին։

..16667.— Պէյօղլունտա Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Թաթավլալը սօգաղընտա 8, 10 նումէրօլը 16 օտայը միւշթէմիլթը մալիւմէյի հավի պիր պիրինէ միւթասրը 2 պապ մէնզիլին 6 հիսսէտէն պիր բիսսէսի. Ալնի։

..3334 Թօբխանէտէ Քէթանի Էօմէր Փաշա մահալլէսինտէ Ագարսու ճատտէսինտէ 5 օտայը պիր պապ մէնզիլին սիլբ հիսսէսի. Ալնի։

..5000 Պէտէլը միւզայէտէսի 4000.— Զաղրուի Քէպիրտէ Եաղըզճբլար ճատտեսինտէ 141 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեան տէրունինտէ միւսթագբր եաղըզճը կէտիկինին նրսֆ հիսսէսի. Օսման։

ԻՐԻԶԻՆՃԻԻ ՀԱՖԹԱՍԸ

.. 750.—Գասբմ Փաշատա Հաճի Ամէտ մահալլէսինտէ Էպու-էլ-Բիրպա Տէրկեահը սօգաղընտա 2 նումէրօլը տէրունինտէ պիր գույուը հավի պիր գրթա արսանընդն նրսֆ հիսսէսի. Հաճի Իսմէէլ։

..300.— Միրիկէօն գարիէսինտէ Միրիկէօն ճատտէսինտէ 76 նումէրօլը տէրունինտէ պիր գույուը հավի պիր գրթա արսանընդն պիւթիւնիւ. Հաճի Ամէտ։

..40000 25000.—Զարշուի քէպիրտէ Դարիագճբլար պաղը ճատտէսինտէ 221 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեանընդն պիւթիւնի. Հաճի Ամէտ։

..500.—Իսրինէ գարուսրնտա Զաքբը աղա մահալլէսինտէ Այա Եորկի սօգաղընտա 60 նումէրօլը պիր գրթա արսանընդն պիւթիւնիւ. Օսման։

..6000 Պէտէլը միւզայէտէսի 4000.— Մէվլանանէ գարուսրնտա Այարն Քէթխիւտա մահալլէսինտէ Զարգխանէ սօգաղընտա 10 նումէրօլը 4 օտայը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի Հաճի Մահմուտ։

..2000.—Դաաը գաիիէսինտէ Օսման աղա մահալլէսինտէ Այրըլբդ Զէշմէսի սօգաղընտա 30 նումէրօլը պիր գրթա արսանընդն պիւթիւնի Հաճի Մահմուտ։

..1330.— Իսկիւտարտա Բաղար պաչը մահալլէսինտէ Միրոզլը սօգաղընտա 6, 4 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեան իլէ Մէզտաթ Բէյիս մահալլէսինտէ Եէնի Մահալլէ ճատտէսինտէ 16նումէրօլը միւլք մա կէտիկ պիր գրթա տիւքքեան արսասը միւլքինին 12 հիսսէ իթիպարբրյա պիր պուչուք հիսսէսի. Հաճի Իսմէէլ։

..8572. Պէտէլը միւզայէտէսի 6000.— Զարշուի Քէպիրտէ Քէսէֆիլէր սօգաղընտա 80 նումէրօլը չէհրի 160 ղրքիրանա միւթէհամիլ միւլք մա կէտիկ պիր պապ տիւքքեանընդն 7 հիսսէ իթիպարբրյա 3 հիսսէսի. Մուսթաֆա։

..2250. Պէտէլը միւզայտէսի 1700.— Գարա կէօմրիկտէ Գարապաչ մահալլէսինտէ Ղրգմզ Մէճիտ սօգաղընտա 22 նումէրօլը իքի օտայը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Մուսթաֆա։

..13333. Պէտէլը միւզայէտէսի 13333.— Մահմուտ Փաշատա Հաճի Միւչիւք մահալլէսինտէ Մահմուտ Փաշա ճատտէսինտէ 182 նումէրօլը չէհրի 300 ղրուշ քիրաեա միւթէհամիլ մա կէտիկ պիր պապ տիւքքեանընդն 9 հիսէ իթիպարբրյա 2 հիսսէսի. Նաղիֆ։

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻ ՀԱՖԹԱՍԸ

..4000 Պէտէլը միւզայէտէսի 2500.— Եէնի Պաղչէտէ Գարապաչ մահալլէսինտէ Արմուտլը սօգաղընտա 38 նումէրօլը պիր օտայը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ամէտ։

..250 Պէտէլը միւզայէտէսի 250.— Թօքհանէտէ Գարապաչ մահալլէսինտէ Պողազքէսէն ճատտէսինտէ 32 նումէրօլը տիւքքեան միւլքինին րուպ հիսսէսի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին։

..16000.—Խասքէօյտէ Ապտիւռահմանլամ մահալլէսինտէ Բրաթիգ եօգուչընտա 2 նումէրօլը 3260 զրա պիր գրթա արսանընդն պիւթիւնի. Ամնի։

2000 Պէտէլը միւզայէտէսի 2000.— Գասբմ Փաշատա Ճամիի Քէպիր մահալլէսինտէ Թէբսանէ գաբուսը ճատտէսինտէ 15 նումէրօլը 2 օտայը հավի միւլք մա կէտիկ պիր պապ գասապ տիւքքեանընդն պէչտէ պիր հիսսէսի. Հաճի Էտէմ։

.. 8000.— Ֆաթիհտէ խարաճճը Մուհիդտտին մահալլէսինտէ Թրքմանլար ճատտէսինտէ միւքէրբէր 3 նումէրօլը, 3 օտայը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Օսման։

..3000.— Խասքէօյտէ Սիւլթիճէտէ Մահմուտ աղա մահալլէսինտէ Քըրգ Նէբթպան օսգաղընտա 15 նումէրօլը, պիր օտայը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի։ Հաճի Էտէմ։

..6666 Պէտէլը միւզայէտէսի 4000. Ամէտտիյէտէ Սօֆուլար մահալլէսինտէ Ամէտտիէ ճատտէսինտէ 44 նումէրօլը ֆէվզընտա պիր օտայը հավի պիր պապ տիւքքեանընդն պիւլիւսան հիսսէսի. Հաճը Էօմէր։

..8000.—Սամաթօմրուգտա Բէֆէվի մահալլէսինտէ Տօլապ սօգաղընտա 7 նումէրօլը, 4 օտայը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճը Էօմէր։

..8000.—Ագպէբայտա Միրթաթ Փաշա մահալլէսինտէ Խօրխոր ճատտէսինտէ 60 նումէրօլը ֆէվզընտա պիր օտայը հավի միւլք մա կէտիկ պիր պապ տիւքքեանընդն պիւթիւնի. Մուսթաֆա։

.. 2500.—Զարշուի Քէպիրտէ Թէրպիպարը Արաղզ սօգաղընտա 2 վէ 4 նումէրօլը չէհրի 300 ղրուշ քիրալը մուգատտամա իբի վէ էլեէվմ եէկտիկէրինէ մագլուպ պիր պապ տիւքքեան տէրունինտէ միւսթագաք չատրճը կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարբրյա 15 սէհիմի. Հաճի Ամէտ։

..8000 Պէտէլը միւզայէտէսի 4500.— Տըրաղմանտա Թէրեէման Եուլուս մահալլէսինտէ Թաշ մէքթէպ սօգաղընտա 21 նումէրօլը, 4 օտայը միւշթէմիլթի մալիւմէյի հավի պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ամէտ։

..6250 Պէտէլը միւզայէտէսի 6250.—Ամասալը Հիսարընտա Զավուշպաշը ճատտէսինտէ 6 նումէրօլը տէրունինտէ 3 օտա վէ միւշթէմիլթի, Պէօյիւք Արմուտլը Պօսթանը տիմէքէ մաբրուֆ պիր գրթա պօսթան կէտիկինին 48 հիսսէ իթիպարբրյա 2 հիսսէսի. Հաճի Ամէտ։

..20000 Իսկիւտարտա Բուա Մէհմէտ Փաշա մահալլէսինտէ Շէմսի Փաշա ճատտէսինտէ 31 վէ տէպաղիսնէ տէրունինտէ 3 նումէրօլը 2 պապ տիւքքեանընդն պիւթիւնի. Հաճի Հիւսէյին։

..6000 Պէտէլը միւզայէտէսի 4000.— Մօնլա Քիւրանիտէ Սէյիտ Գալիֆա մահալլէսինտէ Զուգբբ Պօսթան սօգաղընտա 39 նումէրօլը 3 օտայը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ամէտ։

Ղուրէպաի միւսլիմին խասթախանէպի իչուն պիր սէնէ զարքընտա լիւզումը օլաճագ խաս ֆրանսէզլար վէ նանը ազիպսէն խաս ֆրանսէզլանընդն պէհէրի 70 վէ նանը ալիպսի պէհէր գէյնէսի 40 բարատա թալիպի էօհտէսինտէ օլուս չէհրը հալը բուամինին 31ճի բազար իրթէսի կիւնինէ գառար իճբրի միւնադասասբլա հէր քաչ փարա թէնզիլթի գապալ իտիլէրէք գարարտատէսի քեշիտ վէ իքի կիւն զարքընտա եիւզտէ պէշ թէնզիլ գապալ օլունուպ անճագ էյեամը մէզքիւրէտէն ողրսթ օսընն 1ինճի սալը կիւնիւ. եիւզտէ պէշ թէնզիլ վուգուտ պուլտուղու հալտէ Շնճի չէհարչէնպկի կիւնինէ գառար հէր քաչ փարա գապալ օլունարագ հատը լայրգընը պուլտուղու թագտիրտէ իտալէի գաթիյէ իճբաը մուքարրէր պուլտնմուչ օլտուղունտան նօգսանբլա իթաեա թալիպ օլունանլարընն եիւզտէ 10 նիսպէթինտէ թէմին ագչէլէրինի վէ եախտա միւթէպէր վէ միւատտագ քէֆալէթամէլէրինի համիլին էյեամը թագվիլյէտէն մաատա հէր կիւն սաաթ օնա գառար մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

26 Թէմմուզ 1322

Իվգաֆը Հիմայուն խաղինէսինճէ միւպաահասընա լիւզում կէօրիճէնն 300 մէթրօ ֆօնթ թիմուր պօրունընդն պէհէր քիլօսը լիրաի ոսմ. 100 ղրուշ հիսապբյա 40 բարատա թալիպի էօհտէսինտէ իսէտ ֆիյաթը մէզքիւրէ հատը լայրգընը պուլմամասընա պիտա էն մինագասա միւտէթի թէմտիտ իտիլմիշ վէ չէհրը հալը բուամինին 29ընը ճուտատա իրթէսի կիւնինէ գառար իճբրի միւնադասասբլա հէր գաչ բարա վէ 3ինճի բազար իրթէսի կիւնի եիւզտէ պէշ վէ աղրսթօսընն պիրինճի վէ իքինճի սալը վէ չէշարչէնպկի կիւնէրի տախի եիւզտէ օնտան տուն օլմագ իւզրէ ֆէվզէլատէ թէնզիլաթ գապալ օլունարագ հատը լայրգընը պուլտուղու թագտիրտէ իտալէի գաթիյէի իճբա գէլընճաճաղընտան նօգսանբլա իթաեա թալիպ օլանլարընն եիւզտէ պէշ ֆասպէթինտէ թէէմին ագչէլէրինի վէ եախտա միւթէպէր վէ միւատտագ քէֆալէթամէլէրինի համիլին էյեամը թագվիլյէտէն մաատա հէր կիւն սաաթ օնա գառար մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

26 Թէմմուզ 1322

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԵԻ ՀԱՄԻՏԻՅԷ

Օսմ. անանուն ընկերութիւն
որ Ցունիս 16 թուակիր Կայս. Իրատէի
մը համաձայն կազմուած է
Սելանիկի եւ Քէսքնտէրէի ծովախորշերուն մէջ տոգենաւային երթեւեկ
մը հաստատելու համար

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 75,000 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ

Հրապարակ պիտի հանէ 5կան ոսկենոց 5% այսինքն 25 ղրշ. ոսկեդրամ տոկոսաբեր 15,000 հատ կրոնին յատուկ բաժնեթուղթ, որ տարուան վերջը գոյացած հասոյթին վրայ չհարաժին պիտի ունենան։

Ընկերութիւնը Սելանիկի եւ Քէսքնտէրէի ծովախորշերուն մէջ ճամբորդ եւ վաճառք պիտի փոխադրէ, և նոր նաւամատոյցներ և վաճառքներու մթերանոցներ պիտի հաստատէ։

Պիտի կրնայ դրամագլուխը բարձրացնել մինչեւ 150,000 ոսկիի, և 50000 բաժնեթուղթ հրապարակ հանել, ընդարձակելով իր գործունէութեան շրջանակը և սրընթաց շոգենաւեր բանեցնելով մինչեւ հեղէն սահմանագլուխի նաւահանգիստները։ Ընկերութիւնը դերծ է դրոշմատուրքէ, խարսխանիչի տուրքէ, և իրմէ պէտք եղած ածուխ, և այլ առարկաներ մաքսատուրք չպիտի վճարեն, թղթատարի հեռագրի ծախք չպիտի վճարէ, և ապրանք փոխադրելու համար պիտի կրնայ տուպա գործածել։

Ընկերութեան պայմանաժամը 75 տարի է։ Առաջին 6 տարիներուն մէջ գործերը պիտի վարէ Շիրքէթի Խայրիէի Վարչական Խորհուրդը ներքին մասնաւոր կանոնագրին համաձայն ինչպէս կը տրամադրէ Կայս. Իրատէն։

Ընկերութիւնը իւրաքանչիւր չհարաժնի 100ին 5 տոկոսով այսինքն 25 ղրշ. ոսկեդրամ պիտի վճարէ ամէն մարտ 1ին։ Այս դումարը սովորական ծախքերու մէջ պիտի արձանագրուի, իսկ ամէն հատութիւն յաւելեալ մասը պիտի պահանի բաժնետէրերուն։

Ուրիշ ընկերութեանց նման, Շիրքէթի Խայրիէի Համիտիյէ եւս պիտի ունենայ պահեստի, և ապահովութեան դրամագլուխ, գլխավոր հաշիւ, եւն.։

Բաժնեթուղթերը պիտի ջնջուին վիճակահանութեամբ։ Ջնջուած բաժիններուն փոխարէն պիտի տրուի լոկ շահու իրաւունք ունեցող բաժնեթուղթ (action de jouissance), զոր ունեցողները ընկերութեան մենաշնորհին մէջ ոչինչ պիտի օգտուին չհարաժնէն և երբ ընկերութիւնը գործերը դադրեցնէ պիտի օգտուին գոյքէն։

Բաժնեթուղթերուն հրապարակ նանուիլը եւ պայմանները

Օգոստ. 14 Բշ. օրէն սկսեալ մինչեւ Օգոստ, 18ի ուրբաթ օր. կէս օրին բաժնեթուղթ առնել ուզողները իրենց անունը պէտք է արձանագրել տան դիմելով Պոլիս՝ Շիրքէթի Խայրիէի, Օսմ. Կայս. Պանքային և Սելանիկի Պանքային և Սանտճիէղերուն, իսկ գաւառներուն մէջ նոյն Պանքաներուն մասնաճիւղերուն։ Հանման գինն է հարը 5 օսմ. ոսկի, որուն կէսը պէտք է վճարուի կանխիկ իսկ մնացեալ կէսը՝ Նոյեմբեր 13ի կիրակի օր։

Օգոստոս 18էն մինչեւ 15 օր պիտի ծանուցուի թէ իրենց անունը արձանագրել տալ նագրել ուզող անձանց քանի բաժնեթուղթ ինկած է։ Եթէ խնդրանքը մասուցումէն աւելի ըլլայ, ստորագրողներուն՝ նոյն համեմատութեամբ՝ բաժնեթուղթ պիտի տրուի։

Նախապատուութեան իրաւունք

Շիրքէթի Խայրիէի բաժնետէրերք նախապատուութեան իրաւունք ունենալով նոր ընկերութեան բաժնեթուղթերուն գնման, իրաւունք ունին մէկ բաժնի տեղ մէկ բաժին առնելու, իսկ եթէ աւելի ուզեն, և արձանագրուին վերոյիշեալ համեմատական չափով միայն պիտի կրնան առնել

Եթէ վճարումները յապաղին դրամը վճարել պէտք եղած օրէն սկսեալ 9% տոկոս պիտի գանձուի։ Ընկերութիւնը պիտի ծախէ այն բաժնեթուղթերը, որոնց երկրորդ մասնավճարը չէ եղած։ Այսպիսի բաժնեթուղթեր պիտի ծախուին։ Պոլսոյ Սակարանին մէջ, մասնավճարի օրէն մինչեւ 15 օր եաք, և վերջը պիտի պակասի բաժնեթուղթին տերոջ որ այլ եւս ոչ և օրինական իրաւունք չպիտի ունենայ։

Մասնաւոր արժեթուղթերէն առաջ եկած հասոյթը բաժնետէրներուն կողմէ ընկերութեան ունեցած պարքին պիտի յատկացուի, իսկ պակասը դարձեալ բաժնետէրերէն պիտի պահանջուի, ինչպէս նաեւ աւելին ալ եթէ պիտի տրուի։

Շիրքէթը Խայրիէի Համիտիյէի արժեթուղթերուն տոկոսը պիտի սկսի բանիլ 1323 տարուոյն Մարտի առաջին օրէն եւ հետեւեալ առաջին կրոնը 1324 տարուոյն մարտին առաջին օրը պիտի վճարուի։

Շիրքէթին բաժնետէր ըլլալու փափաքողները հիմակուընէ նամակով կրնան իրենց անունը արձանագրել տալ։ Միայն թէ առաջին մասնավճարը՝ այսինքն փոխարժէքին կէսը՝ նամակին պէտք է ներփակել։

Շիրքէթը Խայրիէի Համիտիյէի բաժնեթուղթերը Կ. Պոլսոյ սակարանին մէջ պիտի ընդունուի։

ՄԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՈՐԻՔ

Մինչեւ օր չտեսնէք և չուսումնասիրէք խիստ ածան սակագիները և խիստ առատաձեռն պայմանները

"ՖՐԻԴՐԻԽ ՎԻԼՀԵԼՄ"Ի

"Friedrich Wilhelm,,

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՈՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ՊԵՐԼԻՆ, 1866ԻՆ

Կը գործէ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԿԱՅՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ուշադրութեան տակ

Ապահովագրութիւն խառն, ընտանեկան, ժառանգական և մանուկներու, կենսաթոշակ եւլն. եւլն.

ՄԻՆՉԵՒ 1905 ԴԵԿՏ.Ի ՎԵՐՋԸ
ԿՆՔՈՒԱԾ ԱՊԱՀՈՎԱԳՈՐՈՒԹԻՒՆ
1,040,000,000 ՖՐ.
ԱՊԱՀՈՎԱԳՈՐՈՒՆԵՐՈՒՆ ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐ (կլոր հաշուով)
82,069,055 ՖՐ.
ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՐԱՄ
117,268,910 ՖՐ.
ԳԱՆՁՈՒԱԾ ԱՊԱՀՈՎԱԳԻՆ
ՄԻՆՉԵՒ 1905
25,403,875 ՖՐ.
2,015,988 հոգի ապահովագրուած են մինչեւ 1906 Յունվար 1
Ընկերութեան դրամատուներն են
Օսմ. Կայս. Պանքան
Բալխանքը (Գերմ.Կայս.Պանք.)
Մ. Պլայխրէտէր դրամատունը

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ
Ճ. Կ. ՃՕՆՍԸՆ ԵՒ ԸՆԿ.
J. G. Johnson & Cie
ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ
ԴԻՄԱՑ
Թաղթապրան խան, ՂԱԼԱԹԻԱ
Կ. ՊՕԼԻՍ

Արդիւնաւոր գործակալներ կը փնտռուին, առաջնակարգ յանձնարարականներ ներկայացնելու պայմանով։

Ա. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԵՐՈՅԺ
396, Բեռա, Մեծ Փողոց, 396
(Եանիի գաղեզրատան վրայի յարկը)

Ամենասաստիկ ցաւած ակռաները վ. յրկեանապէս կը բուժեն, ցաւով դիմել և բուժուած վերադառնալու պէտքանով։ Արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն յար և նման բնական, ազատ տրտաասանութիւն և կատարեալ ծամողութիւն երաչխաւորեալ։

Դարուս ամենակատարեալ գործեալ գործիքներու մէջոցաւ առանց ցաւի տառանեանութիւն։

Ամառները ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր, և ճմեռները առաւօտէն մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ՝ կ'ընդունին։ 13—50

"ՕՄԷԿԱ,,

5 սէնէ իչուն թէչհհիւա օլունմուչ այարը

սաաթլար, գառին վէ էրքէք իչին էնվաի չէչիր։

Եէկեանի տէքօ-զիթօսը
Տէրբա՝ատէթտէ

ՕՐՕՉՏԻ-ՊԱՔ

15—50

ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ
ԲԱՐՁՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺՍԱՆ ԱՂՋԿԱՆՑ
ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ ՄԱՆՁԵՐՈՒ
ԵՒ
ԵՐԿՍԵՌ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ
ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՅԵՐԿՍԿԱՑ
Բանկալի
Գրդ. ՏԱՐԵՏԶԱՆ

Վարժարանիս Գրդ. տարեշրջանին վերամուտը, յետ ամառնային արձակուրդի, տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Օգոստոս 28ին և դասախօսութիւնները նոյն օրը պիտի սկսին։

Կը հրաւիրուին աշակերտաց ծնողքը և նոր աշակերտ տալ փափաքողները, այցելել վարժարանս և տեսակցելով Տնօրէնութեանս հետ արձանագրել տալ իրենց որդիները յաշակերտութիւն։

Կ'ընդունուին նաեւ այցելու աշակերտուհիներ. ձեւագիտութեան, նկարչութեան և ուսման ո և է ճիւղի համար։

Աշակերտաց և աշակերտուհեաց արձանագրութիւնները կը սկսին Օգոստոս 1ին և տեղի կ'ունենան ամէն օր կէս օրէ առաջ։

Հիմնադիր-Տնօրէն
Ց. Դ. ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ

18 Յուլիս 1906 6—12

Բոլորովին սխալ է եթէ մարդիկ իրենց փտած կամ կոտրած ակռաները քաշել կուտան.

ԹՈՂ. ԴԻՄԵՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆԻ

որ արհեստական ակռաներ կը հաստատ
ոսկի կը լեցնի
եւ ոսկի գուրոն կ'անցընի

Այցելութիւններ կ'ընդունի ամէն օր առտուն կանուխ, Սկիւտար, Իճատիէի իր բնակարանը և ժամը 4—11 Պոլիս, Պանչէ Գաբու, Պէյ-Պիր-Զէչիա վաճառատան դիմաց։ 13—50

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ

ԵԹԷ ԿՈՒԶԷՔ
ԱԾԱՆ ԱԾԱՆ ԳՆԵԼ

Եղանակիս յատուկ վայելուչ և դիմացկուն մանչու և աղջկան հագուստներ, կիներու համար տուա և մեւաքաաքեր, պլուզներ, թաֆթա և պաֆիլթ միսօներ, ֆիսատացուներ, ֆիլիքքոս և բուրդ չապիկներ կանանց և էրիկամարդոց համար, թաչէիկակ, հովանոց, օժիտի յատուկ ճերմակեղէն, վերոգրեալ գործածութեան համար ամէն տեսակ իրեղէններ։ Հաճեցէք դիմել Սուլթան Համամ, Տիգրանեան խան թիւ 4, 5, 7 վաճառատունը ուր պիտի գտնէք եւրոպայէն նոր հասած ազօք պրանքներու ճոխ մթերք մը, անմրցելի կերպով ածան գիներով։ Փորձեցէք անգամ մը այցելել և գոհ մնալիդ անտարակուսելի է։ 15

ՊԻԹԸՐ ՔԱՄԲԱՌԻ
BITTER CAMPARI

ՊԻԹԸՐ